

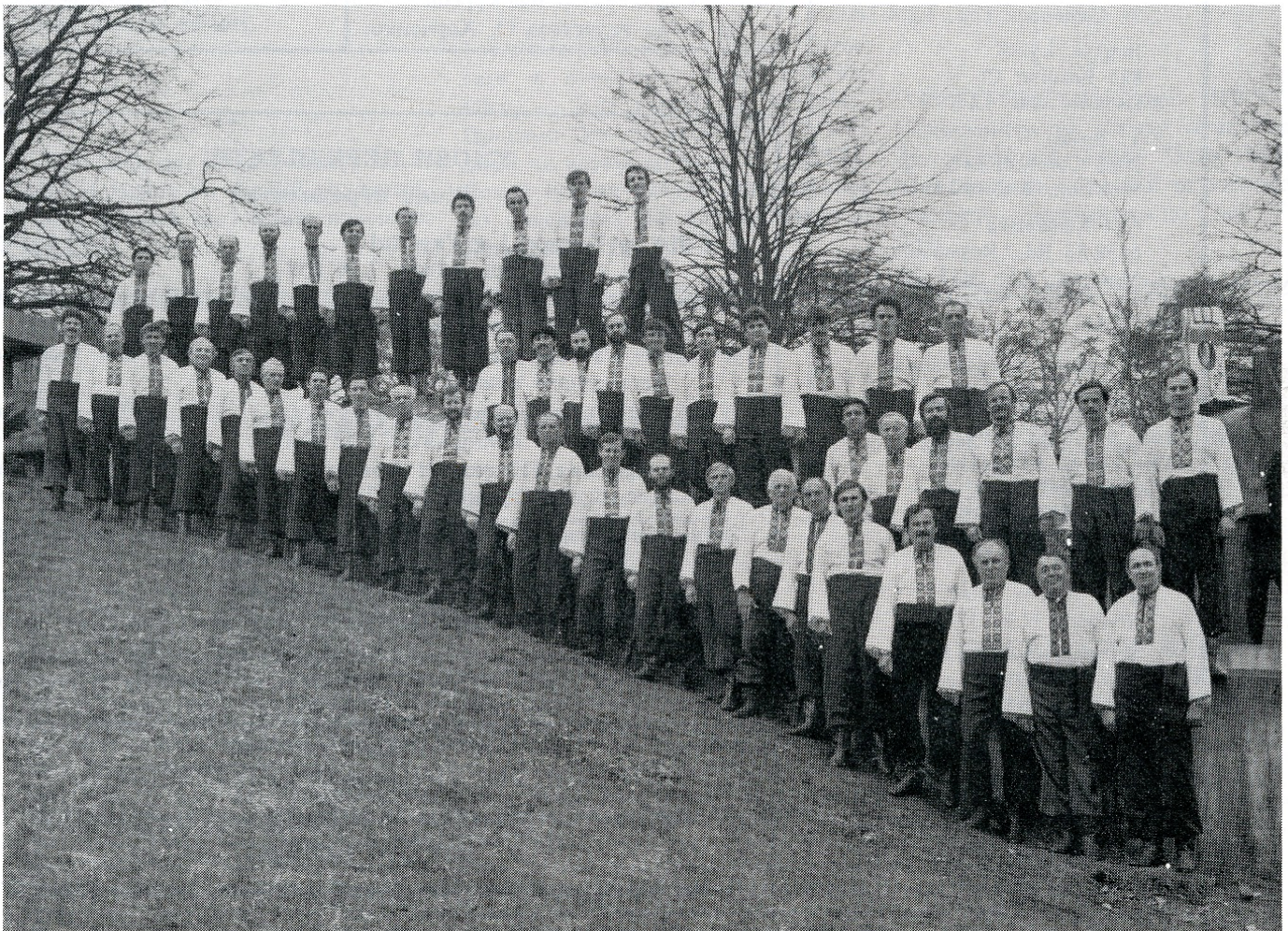
Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XXXVI

ЖОВТЕНЬ — 1986 — OCTOBER

Ч. 359

Український Хор „Журавлі“

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

в Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario
Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catherines, Ont., L2M 7H1
Ihor G. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C. V2A 6X3

Vira Kanareiska
6639-43 Rd., Rosemount
Montreal, P.Q. H1T 2R7

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko
72 Feather Bed In.
Hopewell, N.J. 08525

Leonid Jemetz
2941 Amboy Road
Warners, N.Y. 13164

W. Ponomarenko
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У Зах Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2 Hamburg — Wandsbek
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

В Австралії:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді
Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редагує Колегія:

Л. Ліщина – редактор.
С. Голубенко, Ю. Криволап.
В. Родак – редактор сторінки
ЮНОДУМ-у, А. Лисий,
О. Пошиваник, Ю. Смик,
О. Харченко, Л. Павлюк.

Адміністратор Зіна Корець
Це число редагував О. Харченко.

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk

5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

- У США, у Канаді і в Україні** 15.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.50 дол.
- В Австралії** 10.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 1.20 дол.
- В Англії і Німеччині** 11.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.25 дол.
- В усіх інших країнах Європи** 10.00 (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.
- В усіх країнах Південної Америки** 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 75 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 50 канадійських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Б. І. Антонич, С. Кузьменко. Оксана Бризгун-Соколик — В Торонті співають „Журавлі“. О. Харченко — Один день із „Журавлями“. Світлана Кузьменко — Журнал „Термінус“. Є. Г. ран — 200 листів Б. Антоненка-Давидовича. Доктор А. Лисий — Зустріч 1986. Віктор Поліщук — Політичний іспит українців Канади. В. Педенко — Як здійснюються мрії. Я. Кіт — Вислід Конференції.

**ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ
ПІДТРИМУЙМО Ї!**

Богдан Ігор АНТОНІЧ

КНИЖКА

(З приводу „Свята книжки“)

Оце воні: одна в обгортці сірій,
а інша чепуренька, наче пава.
І різний зміст: ця щира, повна віри
і серця повна, писана горінням,
і кров'ю писана, а та важка
набутою і правд насінням,
хоча не раз буває і така,
що в гарній одяг...вбрала зміст лукавий.

Чи журишся, чи то мрієш
про краще Завтра, чи шукаєш слова
науки у непевності й незнанні,
чи слів потіхи у журбі й ваганні,
чи теж, коли переливається по вінця
снага юнацька, буйна, молода,
чи журишся, радієш, чи то мариш —
це завжди вірний, допомгти готовий,
наш друг, це наша радість, це товариш
хвилин дозвілля хвилин труда.
Побудник надокучний, що з дримоти
нас кличе, соннощі й нудьгу зганяє,
це лік на ялове неробство наше
і на ледачність нашу, на турботи,
це лік — але й суддя, що нас картає.
Це теж скарбниця, що у ній складаєм
не мій, не твій, а — скарб усіх нас спільний,
горіння, прямування, волю збірну
збірноти, що в ній суджено нам жити,
народу мудрість і надхнення квіти.
Це теж скарбниця, що у ній знаходим
по наших предках спадок віри й праці.
Це теж посол, що нас охоче вводить
у терени надбаня інших націй.
Помрем і матері-землі ласкавій
складем тягар життя, що закоротке
здається завжди нам, щоб наші справи
і наші думи в дійсність перелить,
задовге знов, щоб тягару не чути,
шумке й хвильне, ненависне й солодке.
Усі відійдемо натруджені,
лиш слово наше й пам'ять наших вчинків,
горіння і скорботи вічний слід,
у ній записані й осуджені
триватимуть у невідомість літ!

Добра книжка може бути людині найкращим приятелем: порадником, розрадником, учителем. Вона навчає нас життєвої мудрости, з неї ми пізнаємо минуле свого і не свого народу. Вона може спонукувати нас до шляхетних учинків, до героїзму, прищеплювати нам розуміння етики і відчуття естетики і розуміння їхнього значення у нашому житті. Література народу є показником його культури, його духового розвитку. Вона говорить не тільки до свого народу, але й іншим народам про нього.

ПРО СИЛУ СЛОВА У ЛІРИЧНІЙ ПОЕЗІЇ

ДОЗВОЛЬ ІМ ЗАЦВІСТИ ЩЕ РАЗ

(Вишневі дерева стоять на шляху прогресу. Чи зможуть поетові слова домогтися для них помилування?)

В південній частині одного з найбільших японських міст Фукуока, вуличний рух на одній з його вулиць, через її перевантаження, сповільнився майже до черепашого ходу. В зв'язку з цим, міська влада вирішила поширити вулицю, а це означало, що ряд дерев уздовж краю резервуара мали б бути зрізані.

Перше дерево, ще із пуп'янками, що дожидали весни, щоб розпуститися, вже впало під пилою робітників. Як і його сусіди-побратими, дерево було досить велике, понад п'ятидесятирічне. Наступного дня поезія — того типу, у якій поети з античних часів, надхнені красою цвітіння, висловлювали своє зворушення, — розвівалася на картці на гілці чергового до зрізу дерева. На картці було написано:

Володареві вишневих дерев
Шановному майорові Шіндо:
Зжалься над квітами; подаруй
ім ще одну весну,
Щоб вони змогли зацвісти востаннє.

Новина про цю поему поширилася по місті і незабаром відгук на неї тріпотів на гілці дерева. На картці, що розвівалася на прохолодному вітрику ранньої весни, було написано наступне:

Серце, що сумує за квітами —
Шляхетне і правдиве серце Японії.
Нехай це благородне почуття живе у ній вічно.
Володар вишневих дерев у Фукуока
Казума.

Ім'я Казума було псевдонімом майора Шіндо. Зріз дерев було відкладено. Вдячні мешканці міста вкрили гілки вишневих дерев рядками поезії, якою вітали майора з його рішенням.

Незабаром вишневі дерева зацвіли демонстраційною ніжно-рожевою хвилею, ніби виливаючи решту енергії у свої останні дні існування.

Ви, можливо, думаете, що ця історія маленької важливості. Ні, — вона ілюструє гідне подиву відродження спілкування поміж людьми, яке було майже призабуте в модерній Японії, та зворушуючу щирість у довірі поміж ними. Хто б то не була та чутлива до краси душа, що просила подарувати деревам ще одну шансу зацвісти, вона не вдягала шолому на голову і не організовувала демонстрацій. Вона прив'язала просту щирю поезію до гілки дерева. Це щось таке, від чого людській душі стає тепліше.

І навіть ще більш зворушливим є те, що майор сам відгукнувся поезією, адресованою зажуреним долею дерев, яким просилося дозволу зацвісти востаннє.

Переклала з „Riders Digest“ С.К.

Від редакції „R.D.“: Міська управа переглянула пляни поширення вулиці і змінила її напрям. Вишневі дерева стоять ще й досі.

ПРО СИЛУ НАПИСАНОГО СЛОВА

Кандидат до уряду з дільниці міста, де переважна кількість виборців складалася з українців і поляків, провів дуже успішну передвиборчу кампанію і всім було ясно, що його виберуть. Кілька днів перед виборами в місті відбувалися український і польський з'їзди, на яких кандидат вирішив появитися на кілька хвилин і привітати ці з'їзди. Кандидатові дорадники порадили кандидатові в кінці своїх привітань сказати щось, що було б зібраним приємно почути, — їхньою мовою. Вони подали кандидатові ці додатки на двох окремих папірцях, які б він мав відповідно додати до своїх текстів. Кандидат, довіряючи своїй пам'яті, цього не зробив і це вирішило його дальшу долю. Його не вибрали. Своє привітання на польському з'їзді він закінчив словами: „Хай живе вилна Україна“, а на українському — „Єще Польська не згінела“.

Поправки:

В статтю Світлани Кузьменко „Ясна зоря на небі української поезії“ (Молода Україна, ч. 358) вкралося кілька прикрих коректорських „чортиків“, а саме: ст. 3, ліва колонка, 6-ий рядок знизу: *має бути відділення між строфами*: права колонка, 14 рядок знизу — *має бути відділення між строфами*; ст. 5, ліва колонка, рядок 24 знизу: *після квіти має бути крапка з комою*; в цій же самій колонці, 22 рядок знизу: надруковано *чи ж дома пан господар вдома*, має бути: *чи ж є чи нема пан-господар вдома*; ст. 6, ліва колонка, рядок 29 знизу: надруковано *злону*, а має бути *зраду*. Також помилково ті ж самі „чортики“ не повідділювали в тексті приклади окремих афоризмів.

Оксана БРИЗГУН-СОКОЛИК

В ТОРОНТІ СПІВАЮТЬ „ЖУРАВЛІ“

В неділю, 28-го вересня 1986 в Торонті відбулися два концерти хору „ЖУРАВЛІ“. Це були 4-ий і 5-ий концерти хору в турне по Канаді та Америці.

Хор „Журавлі“ — це чоловічий хор Українського Суспільно-Культурного Товариства в Польщі, в якому співає коло 50 хористів. З ними прибув диригент Роман Ревакович; сопрано Марія Щуцька — солістка оперного театру в Лодзі та лавреатка міжнародних вокальних конкурсів в Парижі, Тулузі та Будапешті; соліст бас Микола Конах; та піаністка Анна Салій-Туз.

Квитки на обидва концерти були випродані тиждень перед приїздом „Журавлів“. Перед концертом черги людей стояли при касі в надії, що може десь квиток знайдеться... Концерти відбулися в театрі нового „Конвеншен Сентр“. Ця зала має 1300 місць, є акустична та комфортабельна.

Обидва концерти мали ту саму програму.

З найбільшою приємністю прослухала я обидва концерти, які звучали професійно. На високму містецькому рівні та наскрізь переконливо. Якщо побідній був спочатку дещо стриманий, так наче хор пробував відчутти атмосферу, його закінчення і цілий другий були безпосередні, повні щирости, вони просто наче випромінювали настрій пісень та захоплювали ними всіх присутніх.

Програма концерту почалася піснею „Реве та стогне“, — сл. Шевченка, муз. Крижанівського. Пориваюча музика цього твору нав'язала відразу контакт хору зі слухачами.

„Чертог Твой“ — муз. Бортнянського, був контрастом до першого твору. Голоси в чудовому „піано“, та „легато“ наче перепліталися, створюючи атмосферу душевного спокою та релігійности.

Наступний твір „Ой, зійшла зоря“ — обробки Леонтовича — був виконаний дуже добре з участю солістів: гарного баритона Дарія Боївка та ніжного тенора Степана Тицького. З хором вони звучали дуже гармонійно.

Соліст-бас Микола Конах виконав при фортепіановому супроводі „Та не дай Господи“ — слова Шевченка, музика, Лисенка. Молодий співак має гарний, приємний голос, ще мусить попрацювати над дикцією та довшим віддихом.

„За байраком байрак“ — слова Шевченка, музика Левицького — хор виконав із солістом-басом Ярославом Юрчаком. В цім поліфонічному творі зміни темпа та нетрадиційна гармонізація підсилювали зміст твору. Слова: „...нас тут триста лягло..“, або остання фраза соліста „... і земля не приймає..“ при мурмурандо хору були просто потрясаючі.

Пісня „Ой, вербо, вербо“ — обробка Лятошинського — ніжно виконала при фортепіаннім супроводі знаменита солістка-сопрано Марія Щуцька.

„Огні горять“ — слова Шевченка, музика Лятошинського — виконано з винятковою інтерпретацією. Фрази як — „..чому я плачу..“ — і подібні, дири-

гент зумів виконати з хором і солістами в такому зростаючому напруженні, що нам здалося, ніби ми кожну нотку переживаємо з хором. Сам квартет „Минула молодість моя“ — вийшов дуже гарно. Солістами були Степан Тицький — тенор, Петро Пеленський — тенор, Роман Радзівонович — баритон та Юрій Рейт — бас.

„Моліться братія“ — слова Шевченка, музика Стеценка — виконав соліст — бас Микола Конах на тлі тихого хору. Твір звучав дуже добре, головню закінчення, де хор співає в піяно, а соліст останній раз над хором спокійно проказує „Моліться...“

Найбільш зворушливим та найкраще виконаним твором в першій половині концерту був „Виростеш ти, сину“ — слова Симоненка, музика Майбороди — який співав хор із солісткою Марією Щуцькою. Це цікаве виконання, хору із солісткою, ми чули перший раз у Торонті. По закінченні вся зала встала, оплескам не було кінця.

В першій половині програми хористи виступали у вечірніх костюмах, а по перерві — у вишиваних сорочках та стилізованих шараварах.

Програма почалася „Сусідкою“ — обробки Яцевича. Твір виконано з гумором, щирістю та темпераментом.

Ми подивлялися прецизність слів в піяно та в швидкому темпі.

„Мила моя“ — обробки Полянського — була також успішно виконана, в чому помогли головню два солісти, Михайло Бліщ-тенор та Володимир Серкіз-баритон. Їхній діалог додав життя та чару цій народній пісні.

„Віночок українських пісень“ — обробка Полянського, з тими ж солістами: Михайлом Бліщем та Володимиром Серкізом — твір із змінними темпами та настроями — хор виконав з легкістю та грайливо.

Арією Оксани із „Запорожця за Дунаєм“ Гулака-Артемівського чарувала слухачів Марія Щуцька. Арію Івана виконав Микола Конах, а тоді обоє солісти заспівали дуже добре дует Одарки та Івана. Відчувалося, що Марія Щуцька вже має сценічний досвід і крім того якийсь спеціальний чар та тепло. Микола Конах чується на сцені ще трохи незручно. В дуеті Щуцька інтерпретувала Одарку ніжніше, ніж ми привикли чути. Закінчила дует однак з характером, як традиційна Одарка.

Після оперних арій хор виступив на сцену в малинових жупанах, і прогрімало — „Було колись“ — слова Шевченка, музика Колесси.

„Ой ходив чумак...“ заспівав соліст-тенор Степан Білянський, а хор співав у відтінках піяно. Взагалі цілий твір, звучав чудово!

„Бандуристе, орле сизий“ — слова Шевченка, музика Орлова — співав хор з басом Ярославом Юрчаком. І хор і соліст відчували зміст твору.

Закувала та сива зозуля“ — слова і музика Ніщинського була кінцевою піснею на цім надзвичайним концерті. Темперамент хору і дзвінкий тенор Степана Білянського, (що краскою голосу ба-

гатьом нагадував Козловського), викликали знов бурі оплесків.

Маси квітів від Комітету Українців Канади та місцевих хорів говорили те, що ми всі відчували: Вітаємо, гратулуємо і прилітайте знов!

Концерт влаштувала мистецька Рада при Комітеті Українців Канади відділ Торонто. Офіційну подяку по обіді склала мгр. Наталя Ємець, Голова Комітету Українок в Торонті, а на вечірнім концерті — інж. Ярослав Соколик, Голова КУК-Торонто.

В загальному можна концерти так схарактеризувати:

Хор надзвичайно добре зіспіваний. Це треба подивляти, бо „Журавлі“ мають проби тільки раз на чверть року. Пісні вивчають дома, з'їздяться з різних околиць Польщі до все іншої місцевості, наполегливо вправляють, дають концерт і роз'їздяться. Це унікальні обставини праці!

Хор має дуже виразно виразову дикцію. Кожне слово не тільки виразно сказане, але і відзеркалює зміст. Хор має великий об'єм динаміки, та як не багато інших хорів, щадить „форте“ для спеціальних ефектів. Має величезну скалю в „піяно“: з найбільшою приємністю слухалися твори виконувани тихо, так багато в них було відтінків!

Чистота тону для хору природня. Краски голосів приємно зливаються. Хор має цікавий репертуар, багато творів ми чули вперше.

Поміж хористами є багато добрих солістів.

Диригент Роман Ревакович дискретними рухами вмів досягнути контрасти, кульмінаційний пункт твору. Піаністка Анна Салій-Гуз помагає успіхові хору, її присутність відчувається як частина цілості, вона ніколи не домінує. Солістам акомпаніює також добре. Тому і цілість концерту надзвичайна. Ми дійсно щасливі, що наші брати привезли нам ЖУРАВЛИНУ ПІСНЮ до Торонто.

О. ХАРЧЕНКО

ОДИН ДЕНЬ ІЗ „ЖУРАВЛЯМИ“

Українська громада в Торонто тепло, щиро й радісно вітала Чоловічий Хор „Журавлі“, з Польщі. У неділю 28-го вересня гостей вітав Торонтський Чоловічий Хор „Бурлаки“, у розкішному ресторані „Караван“. На по-обідньому і вечірньому концертах зала була вщерть виповнена. Крім гучних і довготривалих овацій торонтяни заспівали своїм дорожим гостям „Многая Літа“. Але „Журавлі“ не лишилися в боргу — вони заспівали, та ще й як заспівали! — многоліття Бортнянського. Після концерту славні торонтяни розхватили всіх до одного „журавля“ до себе на гостину та нічліг. Проте осіння погода в понеділок 29-го вересня не зробила жодного виїмку на знак вітання „Журавлів“, бо в Торонто майже цілий день лив дощ, з короткими перервами.

Якраз у понеділок Торонтський Відділ Комітету Українців Канади для „журавлів“ зорганізував екскурсію до атракціонів Торонто. О 9-ій годині

ранку хористи зібралися в Інституті Св. Володимира — всі бадьорі, веселі, жартують. Першим об'єктом організатори екскурсії обрали Онтарійську Законодавчу Палату, де гостей зустрів посол Юрій Шимко. Він коротко розповів про цю установу та про діяльність у ній послів українського походження, а потім попросив „Журавлів“ заспівати пісню „Закувала та сива зозуля“. Між хористами відчувалася непевність — мовляв, як це, співати українських пісень у Законодавчій Палаті? А чи ж можна? А певно що можна. Разом із хором співав і посол Юрій Шимко, якого хористи проголосили членом їхнього славного хору. Обмінялися сувенірами. В імені хористів за теплу зустріч послові дякував Голова Українського Суспільно-Культурного Товариства в Польщі Євген Кохан.

Після зустрічі з послом, гостей повела провідниця оглядати Палату, при тому розповідаючи про природні і культурні багатства та про жителів провінції Онтаріо. Провідниця розповідала англійською мовою, а пані Оксана Бризгун-Соколик перекладала на українську мову.

Вона будучи Головою Мистецької Ради при КУК, заопікувалася „Журавлями“ під час їхнього перебування в Торонто, а на екскурсії по Торонто була провідницею, багато розповідала про українське життя в Торонто, а гості розпитували, хотіли знати більше, їм все було цікаве — бо преший раз в Канаді.

Наступний атракціон — міська ратуша в Торонто, де „Журавлів“ зустрів радний міста Торонто Василь Бойчук. Він розповів про структуру урядування та про складові елементи населення міста, заявивши, що Торонто подібне до Організації Об'єднаних Націй, бо в окрузі, в якій його обрали радним міста проживають люди сорокасеми національностей. Василь Бойчук подарував гостям відзначки міста Торонто та повів їх на зустріч з мером, достойним Артом Егелтоном. Зустріч відбулася в кабінеті мера. Якраз у понеділок 29-го вересня був день уродин мера Торонто, і хористи заспівали йому многоліття, за що він був дуже вдячний. Він сказав „Я щасливий, що ваше турне виявилось дуже успішним. Я вам вдячний, що ви поділилися з нами своїми мистецькими досягненнями.“

Ми горді за канадців українського походження, та за людей з Польщі. Ми дуже раді вашим приїздом, і сподіваємося, що він буде першим із багатьох ваших відвідин нашого міста Торонто у майбутнім. „... За щирі слова вітання, за сувеніри і дарунки в імені хору мерові подякував диригент Роман Ревакович, англійською мовою. „Журавлі“ вручили мерові свою відзначку та підписали почесну книгу міста Торонто. Щойно о 12-ій годині дня до ратуші прибув призначений для „Журавлів“ автобус, із трьохгодинним запізненням. Від ратуші гості поїхали до Торонтського Відділу Української Суспільної Служби, де на них чекав обід. Голова Відділу пані Спольська повідомила, що управа Української Суспільної Служби вирішила пошити

хористам шаравари, але при умові, що „Журавлі“ часто будуть з'являтися в Канаді в тих шараварах.

Сильне вражіння на гостей зробила галерея Канадської Української Мистецької Фундації, де виставлено картини і скульптури стап'ятдесяти українських мистців, про яких гостям розповідав куратор і власник галерії Михайло Шафранюк. Відвідавши головну канцелярію Світового Конгресу Вільних Українців та канцелярію Комітету Українців Канади, гості поїхали в Гай Парк, де стоїть пам'ятник Лесі Українці, коло якого всі фотографувалися...

Відвідали Український Культурний Центр в Торонто, де їх вітав директор тієї установи, інженер Мирон Барабаш, та де на них чекала чайна гостина. Сумівські мистецькі ансамблі „Прометей“, „Діброва“, й „Батурин“ подарували „Журавлям“ книжки з нотами українських композиторів. Відвідали Українську Кредитову Спілку, на вулиці Коледж, та оглянули Українську Православну Катедру Святого Володимира в Торонто, де їх зустрів настоятель Катедри, отець Петро Бублик та де „Журавлі“ величаво заспівали Господню молитву.

Найзворушливіша зустріч відбулася в Українському Пансіоні Ів.Франка. Директор пансіону доктор Євгенія Пастернак привітала дорогих гостей та запросила на вечерю, а мешканці пансіону тимчасом почали збиратися у просторій залі, де після вечері відбулася тепла зустріч та обмін подарунками і сувенірами. Як вияв подяки за теплу гостину, хор заспівав „Лебеді Материнства“ Симоненка. Мабуть виконання оперної співачки Марії Щуцької, у супроводі хору — зворушило деяких стареньких слухачок і слухачів, у яких на очах з'явилися сльози. Помітила ті сльози і солістка, але свої почування вона гамувала підвищенням тону, а коли пісня закінчилася, тоді і співачка Марія Щуцька і піаністка Анна Салій-Туз, обнявшись, заплакали.

Увечері 29-го вересня в Інст. Св. Волод. відбулася многолюдна товариська зустріч „Журавлів“ із Українською Громадою, де частували вином, фруктами та іншими закусками, а в мистецькій програмі виступали, на честь дорогих гостей, тріо „Верховина“, Торонтонський Дівочий Хор „Веснівка“, під мистецьким керівництвом Квітки Зорич-Кондрацької, та дівочий Хор „Ясмин“, під диригентурою Христини Гарасовської-Шевчук.

У мене раніше складалося вражіння, що „Журавлі“ — це український чоловічий хор з Варшави, але тут тільки частина правди, бо в хорі співають мешканці різних міст і поселень у Польщі. Вони, мов журавлі, курсують декілька сот кілометрів на кожну пробу хору або на концерти, що вказує на їхню велику любов до української пісні, до української культури. Більшість хористів — це молодь, різних професій: студенти, інженери, вчителі, будівельники, люди діла, ремісники. Хоч в Канаду приїхали вони вперше, але в Торонті в них виявилось багато рідних, друзів, а ще більше прихильників. Цікаво — як довго вони могли б

Світлана КУЗЬМЕНКО

ЖУРНАЛ „ТЕРМІНУС“

(Замість рецензії)

Ми тішимося, коли бачимо нашу молодь активно в українському житті, коли бачимо її діяльною і творчою в чужинецькому світі на користь українського суспільства, а зокрема, коли їй пощастило працювати в уряді, університетах чи інших наукових інституціях, бо віримо, що вона на тому рівні зможе зробити щось корисне для українського народу, в ширшому чи вузчлму розумінні цього поняття. З цією вірою українське суспільство на еміграції підтримувало, і то з успіхом, не одного кандидата в послы до уряду, зокрема канадського; уфундувало не одну катедру Українознавства чи український відділ в університетах поза Україною, надіючися, що там українські науковці, зокрема з молодшої генерації, матимуть кращі можливості працювати науково в ділянці українознавчих студій. Ми тішимося, коли українська молодь не тільки розмовляє, але й пише свої праці українською мовою.

Дуже часто наша радість сягає таких висот, що з них ми вже й не бачимо: що ж та молодь справді робить? Складається враження — ми цим не журимося, бо нам здається, що, якщо вона хоч щось робить в українському суспільстві — це вже добре, а там буде видно (а були серед неї групи марксистів, нео-марксистів, троцькістів, маоцетуністів тощо. А, може, ще й досі є?). Переважно така активна молодь, більше від іншої, свідомо своєї національної приналежності, самозрозуміло у межах, можливих у наших обставинах, вирішивши і виховавшись закордоном, в країнах, де поселилися її батьки. Така молодь розуміє, що батькам дуже б хотілося, щоб вона затримала при собі українство. Вона знає, що повсякчас знаходиться в центрі уваги нашого суспільства і кожночасно може розраховувати на його підтримку у будь-якій своїй праці в українському середовищі чи тій, яка стосується, хоч у якійсь мірі, українців, а зокрема вона

концертувати в Торонті із вщерть виповненими залами. Напевно декілька місяців.

Своїм чарівним співом багатьох полонила солістка Марія Щуцька, із оперного театру в Лодзі. Вона часто виїжджає на гастролі в Західну Європу. Співає чудовим сопрано італійською, німецькою, французькою, англійською та декількома слов'янськими мовами. Шкода, що касеток із її співом не продавали перед концертом.

Інженер Ярослав Соколик, Голова Торонтського Відділу КУК, після другого концерту, дякуючи „Журавлям“, сказав — „Після вашого успішного турне ви повернетесь в Польщу. А ми будемо сподіватися, що прийде українська весна, і ви, дорогі „Журавлі“ знову завітаєте до нас!“

Як багато і як гарно сказано цими кількома словами

може розраховувати на матеріальну підтримку: чи то безпосередньо від українських установ на еміграції, чи то від держави, у якій живуть, — у формі „грантів“ — при допомозі заходів українських організацій і т.д. Вона може також розраховувати на недобачення старшою генерацією того, що їй не подобається в діяльності тієї молоді, свідомо чи не свідомо, що часом навіть іде в цілком протилежний бік від того, що було для старшої генерації все її життя не тільки дуже важливим, а й навіть — святощами. Часто, коли старша генерація буває якоюсь діяльністю молодих людей незадоволена, її переконується: це тому, що вона не розуміє добре сучасного життя, бо її погляди на все вже дуже застарілі. Нам пригадується Світовий Симпозіум Української позатрадиційної поезії в Оттаві минулої осені, до речі, прекрасно zorganizований (все йшло, як кажуть, як по годиннику) організаторами, до розпорядження яких, крім усього іншого, було дано всі потрібні фонди. Не одному з присутніх на Симпозіумі залишилося не зрозумілим: чому той Симпозіум не носив більше українського характеру? Якби не було виступів Надії Світличної, Яра Славутича, Святослава Караванського (два вірші) та молоденьких оттавських пластунок з читанням поезій кращих поетів з України, яких підготувала до виступу д-р Юлія Войчишин, та ще, може, дечого, що мало українську душу, але дуже мало чого, як на такий Симпозіум, цей Симпозіум цілком можна б було прийняти за якийсь іншонаціональний чи інтернаціональний. Наприклад, один з доповідачів читав доповідь англійською мовою про російську поезію Леоніда Кісельова, щедро ілюструючи її віршами Кісельова чи уривками з них, оригінальною мовою віршів, тобто російською (пізніше кореспондент подав до нашої преси, що доповідь була російською мовою, і ніхто ані з учасників, ані з організаторів Симпозіуму того не спростував. Хіба що всі не зрозуміли цю доповідь так, як зрозумів її, кореспондент? Можливо, звичайно, ця помилка йому вскочила в текст, як часом буває). На головного промовця на бенкеті було запрошено польського поета. Приголомшені (навіть і з молодшої генерації були такі), трохи пізніше, потішали себе, мабуть, завдяки українській вдачі, що здавна славиться оптимізмом: тепер, коли поляки й жиди влаштуватимуть власні, нехай вже не Світові, то хоч звичайні Симпозіуми своєї поезії, вони напевно удостоять наших поетів такою ж честю.

Але — про журнал „ТЕРМІНУС“, який, як зазначено в журналі, видає редакційна рада, а чеки на підтримку цього журналу запрошується випусувати на ім'я українського театру „Авангард“. Мусимо признатися, що поняття „ТЕРМІНУС“ у поєднанні з поняттям „АВАНГАРД“ звучить нам дивнуvато. Наші здогади, що автори в журналі є продуктом двох культур підтверджуються, до якоїсь міри, їхніми підписами в журналі як от „ДЖАВЕГ“ — він же і Андрій Винницький, „Антін Ангст“, „Гриць Баобаб“, Ростислав Васер-

КРЕДИТОВА СПІЛКА "СОЮЗ" — ПОВНІСТЮ ДО ВАШИХ ПОСЛУГ

Запрошуємо Вас познайомитись із нашими фінансовими послугами і вибрати одну з них яка буде найбільше вигідна Вам. Чекові конта, ощадничі конта, Р.Р. С.П., Р.Г.О.С.П. (на закуп першої хати), різні позики, грошові перекази, чеки для подорожуючих, і багато більше. Ваша Кредитова Спілка має великий вибір фінансових послуг щоб задоволити Вашу потребу. Розраховуйте на нас із повним довір'ям на позики із найнижчими відсотками і дорадчу обслугову. Ми є Кредитова Спілка "СОЮЗ" яка є повністю до Ваших послуг. Звертайтеся до нас за всіма Вашими фінансовими потребами.

2299 Bloor St. West Toronto, Ontario M6S 1P1 Tel. 763-5575
 406 Bathurst St. Toronto, Ontario M5T 2S6 Tel. 363-3994

9:30 ам-6:00 рм	Понеділок	12 noon-5:00 рм
9:30 ам-6:00 рм	Вівторок	10:00 ам-5:00 рм
9:30 ам-6:00 рм	Середа	10:00 ам-5:00 рм
9:30 ам-8:00 рм	Четвер	10:00 ам-5:00 рм
9:30 ам-8:00 рм	П'ятниця	10:00 ам-7:00 рм
9:00 ам-3:00 рм	Субота	9:00 ам-3:00 рм

вага", й деякими іншими. Вступ до журналу звучить так: „Дорогі читачі! Даємо Вам у руки зовсім новий журнал. Він Вам, мабуть, не сподобається. Нічого. Ви привикнете. Чей же людина може до всього привикнути. Коли повісили одного саксофоніста, то він спочатку шарпався, а потім привик". Сказано цинічно, але у багатьох випадках правдиво, а особливо в наших обставинах. На обкладинці і на другій сторінці журналу — сугестивні ілюстрації. Шкода, що не зазначено — чий портрет на обкладинці. *Папір журналу — дорогий.* Нам здається, що це — найлюксовіше виданий український журнал в теперішній час, а може,

і взагалі, а особливо, коли йде про журнали молоді. Ми уважно прочитали увесь зміст журналу, бо нам цікаво було довідатися: що ж це за група „Авангард“, яка репрезентує журнал „Терміус“? Що її цікавить? Як вона думає? Як розуміє своє навколишнє життя і життя взагалі? Як висловлюється мовою, якою пише свої статті і літературні твори? Розгорнувши це видання, ми з приємністю довідалися, що на мовних редакторів редакційна рада журналу запросила висококваліфікованих для такої справи людей — університетських викладачів української мови: професора Торонтського університету Миколу Павлюка і докторантку Галину Гринь. Після прочитання нами журналу, великою загадкою для нас залишилося: чому мовні редактори не виправили авторам у журналі масу дуже явних мовних помилок і мовних недоречностей? Чи це було зроблено спеціально тому, щоб не відстрашити молодих авторів від їхньої журналістичної і літературної творчості українською мовою? Якщо — так? — То чи така метода тепер практикується і для студентів українознавчих студій в університетах? Але: чи такі потурання виходять на добро молодим людям, які серйозно хочуть чогось навчитися?

Ось кілька прикладів такого роду помилок: серія припадків (серія випадків. Припадок трапляється при хворобі, наприклад, при епілепсії); дає перевагу несподіваному дусі (дусі — треба духові. Дух — чол. роду); назвав би ересею (треба ерессю); відмовитися відповідальности (потрібно — від відповідальности); тріски чи тріщини в бетоні (тріски нічого спільного з тріщинами не мають. Хіба що їх повставляти в тріщини, але цього в тексті не сказано. Тріска — невеликий тонкий шматочок деревини); композитори змагаються з собою (потрібно один з одним. З собою — це сам з собою); п'ять — у родовому відмінку має бути п'ятьох, а не п'ять, і багато, багато інших недоглядів, крім багатьох різних друкарських „чортиків“, які часто змінюють думку, як от: ноги замість ноти, жона замість вона тощо.

Справдженням цілої низки математичних і фізичних формул нехай, якщо хочуть, займаються математики й фізики.

Щодо змісту журналу. Насамперед, наведемо кілька думок Любомира Мельника — одного з можливих (за сто років) найбільших українських піяністів і композиторів нашої доби, — як зазначено в журналі. В інтерв'ю що його провели з ним англійською мовою члени редакційної ради журналу, а переклав інтерв'ю Роман Ващук, сказано:

„Я люблю слухати джез, — каже Любомир Мельник, — але мені дуже не подобається дух цієї музики. Я ненавиджу його. Але джез приємно слухати. То дуже заплутана справа“.

Любомир Мельник каже, що вплив на те, що він робить, мали наступні книжки: „A new model of the universe“ російського математика і філософа Петра Успенського; „Tertium organum“, „What is called thinking“ (авторів не подано), та його вивчення схід-

ньої філософії, а зокрема китайського вчення про фізичну і духову самоінтеграцію, „Таїчі“.

Не дивлячись на те, що музика Любомира Мельника створена під вище згаданими впливами, він огірчений, що українці її не сприймають...

„Хоч багато українських організацій мені помагає фінансово“, — каже він.

Любомир Мельник висловлює в інтерв'ю свій погляд на наркотики: „Та наркотики — це не є спосіб життя, — каже він, — хоч як тимчасова дія в житті вони можуть бути. Тимчасова подія в житті вони можуть бути позитивними. Але якщо контролювати їхнє уживання, а потім з ними покічити...“

Ми сприйняли це інтерв'ю за жарт, і нам здається, що воно ним і є. Але ж це інтерв'ю поміщене на шістьох стрінках люксово виданого журналу, на папері, на якому не часто в нас друкуються навіть і найкращі книжки! А ці жартуни шукають спонзорів! Більшим і меншим хаосом зі своїх думок і душ (можливо навіть і, у якійсь мірі, удаваним) автори позначили більшість матеріалів у журналі. Напевно, кожний з них, по-своєму, і здібний, але з того, що ми читаємо в журналі, відчуваємо, що їм бракує знань з предмету, про який вони пишуть, життєвого досвіду і набагато кращого знання мови, якою пишуть. Недостатність її автори надолужують математичними формулами та абсурдними твердженнями. Складається враження, що вони хочуть „зашокувати“ читача. З літературної творчості в журналі нам найбільше сподобалися розповіді Ігора Стеха „Озеро диких качок“ та Марка Стеха „Варіяції на датські теми“. Нам здається, що якби ці автори удосконалили свою українську мову, вони б могли стати цікавими письменниками з української молодшої генерації закордоном.

У журналі є цікаві інформативні статті і рецензії на чужомовні книжки, як от рецензія на книжку Розалини Кравс „Краткопоклонники“ Нестора Микитина; статті „Відгук неукраїнської публіки на фільм „Жнива розпачу“ — Наталії Павленко та „Фестиваль фестивалів“ — про торонтський міжнародний фільмовий фестиваль — Адріяна Івахова.

Нас зокрема зацікавила стаття Романа Ващука „В діяспорі збудуємо касарню“, поміщена на передостанній сторінці журналу. В цій статті, на нашу думку, Роман Ващук висловив цілу низку дивних тверджень і претенсій. Наприклад, нам здається, що дуже неслухно ставити наукові праці у противагу танкові і страві, у даному випадку — гопакові й вареникам, чи навпаки — гопака і вареники — у противагу науковим працям. На все, як ми знаємо, є своє місце. А також усім відомо, що добре виконаний танок і смачні вареники вартісніші за погану наукову працю. Крім того, не все те (зокрема у наших обставинах і у наш час), що називають варениками — справді є варениками; те, що називають гопаками — справді є гопаком, а те, що називають науковою працею — справді є науковою працею. Коли ж ходять про вареники — то за-

вдяки вареникам, ліпленими руками наших працюючих національно свідомих жінок, побудована не одна наша домівка, чи завдяки вареникам була розпочата її будова. В тих домівках, як нам усім відомо, приміщувалися наші організації, в яких започаткувалося багато чого важливого і корисного для української спільноти, починаючи від кредитівок, асекураційних установ, допомогових організацій і т.д., з чого українські люди дуже багато скористалися. А поруч з тим ті наші жінки провадили свої домашні господарства, виховували дітей і переважно працювали ще й поза хатою, щоб піднести матеріальний рівень життя своїх родин, і, щоб допомогти своїм дітям здобути освіту, яку б тільки були спроможні сприйняти їхні уми.

Дуже дивно звучить претенсія Романа Ващука до українських письменників: що вони за останнє півстоліття не написали понадпересічних творів, „Вже хіба досить віршів про пахучість, квітучість і живучість української мови. Пора сказати нею щось нове“, — продовжує думку Роман Ващук. Справді, про нашу чудову і таки живучу мову написало багато наших поетів, письменників, мовознавців, а також чужинців, яким пощастило її пізнати, і напевно писатимуть про неї і в майбутньому, зокрема ті, які відкриватимуть її багатство і красу для себе. Ми не розуміємо: чому б це мало перешкоджувати поступові нашої літератури? Чому б це мало стояти на перешкоді письменникам сказати у ній нове слово? Справа тільки в тому, що не велика штука сказати нове слово на письмі, а штука зуміти його сказати так, щоб воно промовило, бо тільки тоді воно матиме вартість. А для цього потрібний талант! На Світовому Симпозіумі Української позатрадиційної поезії в Оттаві, ми чули у виступах, присвячених поезії деякі слова на означення частин людського тіла, яких нормально в розмові виховані люди не вживають, навіть, найпростіші люди, хоч і знають, що вони існують. Вся новість тих слів у поетів полягала в тому, що вони вимовлялися тепер зі сцени залі в Оттавському університеті молодою людиною (що перебуває на початку своїх двадцятих років життя), а сивоголові люди в аудиторії, які приїхали на цей Симпозіум з різних місць Америки й Канади, включно з поетовими учителями й батьками, їх слухали. Відповідь на те: чому наші письменники за останнє півстоліття не написали понадпересічних творів, які б знайшли відгук поза українським середовищем, на що скаржиться Роман Ващук, можна знайти у великій мірі в біографіях закатованих, репресованих і переслідуваних письменників. А крім того, хіба ж завжди те, що не знайшло (а можливо, тільки ще не знайшло) відгуку поза даним середовищем не може бути понадпересічним. Для того може ж бути ціла низка причин: щось варте уваги — не перекладене; погано перекладене. А не мистецький переклад справжнього літературного твору може принести йому тільки шкоду. А у випадку українців, усім же нам відомо, що є ще й спеціальні політичні причини.

На слова Романа Ващука: „Я зовсім не певний, чи в наших обставинах у діяспорі можлива така творчість (сказати українською мовою нове слово варте уваги поза нашим середовищем — С.К.). Може зустрінемося в каварні“. На нашу думку (можемо вважати, що висловлюємо її в каварні): чому б у засаді це не могло бути можливим? Але воно може бути можливим тільки в окремих випадках, для винятково талантовитих, одержимих своєю працею одиниць. До великої міри, про це ми зможемо довідатися з біографій письменників, які творили свої літературні твори, перебуваючи поза своєю батьківщиною і були успішними.

Новий Шлях ч. 38, 20 1986

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2204 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 1N4

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE

УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

Світлана КУЗЬМЕНКО

НА ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА

*Багато різних вір на білім світі
Іде життям з віків і правіків!
І кожна з них серпанком оповита —
Людських бажань, надій і дивоснів.*

*Боги, боги! і добрі і жорстокі —
Родилися як символи ідей
У світ широкий, доки — людське око;
У світ високий — як душа людей.*

*Людина кожна — свій окремих вимір,
Як складність і найбільша простота:
Безсмертний князь Великий Володимир
Увів у Київ віру у Христа —*

*Релігію надії і любови,
Щоб рідний край, — оновлений — світлів;
Родючий край, вишнево-калиновий —
У мирі і добробуті зажив.*

*Душа народу — свій окремих вимір,
Своя у нього Божа висота:
Безсмертний князь Великий Володимир
Дав Україні віру у Христа.*

Одумівський журнал „Молода Україна“, під патронатом Комітету Українців Канади, Відділу в Торонті — влаштовує

ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР ІВАНА ФРАНКА

у стотридцяті річницю з дня народження та в сімдесяту річницю від дня смерті.

Місце — Інститут Св. Володимира, 620 Спадайна вулиця, Торонто.

Час — 30-го листопада, 1986р. Початок — о 4-ій годині дня.

Доповідь про життя і творчість поета прочитає докторантка Марта Горбань-Царинник. Твори читатимуть: Зіна Прусаченко-Зубович, Надія Ковальчук, Інас Омел'яненко та Роман Хабурський.

**У мистецькій програмі виступить хор „Обнова“
під диригентурою інж. Петра Бубели.**

**На Ювілейний Вечір Івана Франка запрошуємо
всю українську громаду, зокрема тих, кому дороге ім'я поета
і любителів українського мистецького слова.**

Після мистецької програми — товариська зустріч і чайна гостина.

Вступ по \$5.00 від особи, студенти й емерити — \$3.00.

Для дітей шкільного віку-вступ вільний...

З НОВИХ ВИДАНЬ

200 ЛИСТІВ

Б. АНТОНЕНКА-ДАВДОВИЧА

Скажіть разів 200 «Дорогий Дмитре Васильовичу!» і кожного разу додайте до цього якесь корисне правило з української мови, або цікаві інформації з літературного життя, або першоджерельні спогади з Розстріляного Відродження, або думки й побажання про творчість наших молодих авторів, або, або, або... Продукт такого процесу, читачу, буде найновішим подарунком Дмитра Нитченка для українських книголюбів. Це — збірка листів видатного письменника Бориса Антоненка-Давидовича. Епістолярний твір. Подія епохальна і подиву гідна в історії новітньої української літератури. В якогось державного народу, то зразу б... Але в нас теж вона дійде до університетів. Адже ця книга відзеркалює літературу в період відлиги і нового замерзання.

Як же ж це сталося?

Два письменники жили в різних кінцях світу. Уціліли з Розстріляного Відродження. Один пережив понад 20 років ув'язнення й заслання. Другий зберігся ціною довічної розлуки з батьківщиною. Між ними зав'язується листування, спершу обережне, а далі все відважніше і змістовніше. Вони знаходять багато речей спільного зацікавлення. Вже скоро листування доходить до такого ступеня, де автори розуміють один одного з півслова і, як говориться, читають між рядками написаного. Нарешті листування виростає в чистий скарб українського мовознавства, літературознавства і культури.

На жаль, ми маємо лише одну сторону цього листування. Це листи Б. Антоненка-Давидовича до Дм. Нитченка. А. Нитченкових листів не маємо. Вони десь далеко в Україні, навряд чи їх хтось колись звідти дістане. Ми тільки можемо здогадуватися, про що Нитченко писав. То про успіхи молодого покоління письменників, то про проблеми українського правопису або правильного вислову. То про щось ще інше. Але й уціліла частина листування подає багато цікавого і цінного матеріалу.

Часом текст пересипається перлинами описової літератури. Наприклад, можна подати те місце, де Б. А.-Д. розповідає про горобині ночі свого дитинства (ст. 38). Бабуня витягає з-за ікон на божнику страсну свічку, молиться перед «богами», щоб хату обминуло лихо...

На іншій сторінці автор подає картину відновлення давніх традицій в сучасній Україні (листи датовані 1970-м роком). Молодь справле вечір на Івана Купала. Дівчата в барвистому українському вбранні. Хлопці у вишитих сорочках.

Часом подаються правила мовного вжитку такі, що їх ти і не сподівався. Приміром, різниця між «поруч» і «поряд». Або: «одного разу ми удвох...»

і «раз ми удвійку ходили до кіна...». Для пояснення А.-Д. пропонує пісню: «Ой, ішов я вулицею раз, раз... Ой, ішов я вулицею двічі...». Його пісенний багаж невичерпний.

Нерідко автор удається до народньої творчості, приміром, згадає бойківську приповідку: «Повім ті байку: купив пес пфайку...» (ст. 41).

Він вживає цитати з Біблії. Зокрема цікаві рядки, в яких наводить аналогію з українською долею: «Розсію тебе, Ізраїлю, між народи по всій землі, і станеш ти посміховиськом для людей, але, коли пройдеш через горнило страждань і поневірянь, я зберу тебе знову на землі обіцяній...» (ст. 39). Чудовий переклад! Де він його такого дістав?

Твір, написаний в листовій формі, має ту одну велику перевагу: читач не мусить сприймати чиясь приготовану опінію про Антоненка-Давидовича, він має змогу створити свій власний портрет автора на підставі того, що читає в листах.

Прочитавши цю книгу, хочеться вигукнути: «Боже! В Тебе, видно, є якась програма! Бо крізь роки голоду й холоду, нетерпимости й брутальности Ти зберіг для українського народу доробок такого здібного чоловіка як Борис Антоненко-Давидович. Він нам препишною, рідною мовою знову нагадав про культуру слова і про інші гарні речі, які збуджують людську душу прагнути до чогось кращого і вищого!»

Євген Гаран

Ціна 14.00 дол. з напівтвердою обкладинкою і 18.00 дол. — з твердою.

Адреса В-во „Lastivka“

36 Rercy St.

Newport, Vic. 3015

Australia

„Вільна Думка“ ч. 16-17(-з 20-27.4.86)

У В-ВІ „СМОЛОСКИП“ ПОЯВИВСЯ 5-ИЙ ТОМ ТВОРІВ МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО

Балтимор. — В українському Видавництві ім. В. Симоненка „Смолоскип“ появилася, за редакцією Григорія Костюка, 5-ий том творів Микола Хвильового. Появою цього тому завершено двадцятирічну працю видавництва і працю багатьох співробітників над зібранням, упорядкуванням і зредагуванням творів письменника.

Головний редактор п'ятитомника творів М. Хвильового проф. Г. Костюк у передмові до цього тому пише:

„Цей том виповнюють не тільки біо-бібліографічні матеріали, але й рідкісні, забуті або недавно знайдені в архіві документи. Всі вони стосуються умов політичного, культурного і громадського життя, творчих проблем, організаційних форм конфліктів доби Миколи Хвильового“.

У 5-му томі на окрему увагу заслуговує стаття Г. Костюка „До нового трактування біографії М. Хвильового“, написана на підставі листів сестри першої дружини письменника Дарії Гащенко й інших свідчень. Про це автор статті пише:

„Настав час спокійного, об'єктивного, опертого на документи, факти й вірогідні свідчення, вивчення біографії Хвильового. Міти та вигадки, що з доброї чи злої волі на протязі шестидесятип'яти років поналипали до його біографії, пора відкинути. В цьому аспекті подаємо першу спробу нового трактування біографії Хвильового“.

П'ятий том творів М. Хвильового найбільший об'ємом. Він має 834 стор. і поділений на IX розділів:

1. „Матеріяли до біографії й доби М. Хвильового“; 2. „Смерть і похорон М. Хвильового за матеріялами тогочасної преси“; 3. „Смерть і похорон М. Хвильового в пам'яті й сприйманні його сучасників“; 4. „Організаційні й творчі проблеми М. Хвильового у світлі декларативних і полемічних документів часу“; 5. „М. Хвильовий у світлі літературної критики й публіцистики різних ідеологічних позицій“; 6. „Деякі ухвали ЦК КПБУ та думки вождів комуністичної партії про М. Хвильового“; 7. „Матеріяли до побуту, особистих стосунків і міжгрупових конфліктів“; 8. „Матеріяли до історії ВАПЛІТЕ“; 9. „Твори Миколи Хвильового“. В додатках подано бібліографію, список ілюстрацій і покажчик імен та назв.

На ста сторінках у цьому томі опубліковано бібліографію, яка вперше відповідно систематизована й зібрана найповніше. Над бібліографією працювали Олег Ільницький, Марта Скорупська й Осип Зінкевич.

У книзі опубліковано 64 фотографії і фоторепродукції деяких документів. Серед них деякі опубліковано вперше, наприклад, фотографію першої дружини М. Хвильового Катерини Гащенко, з 1917 р., фотографію дочки Хвильового Іраїди, з 1937 р., фоторепродукції протоколів засідань ВАПЛІТЕ й інших документів.

Покажчик імен і назв охоплює біля 1200 позицій.

Головним редактором всіх п'яти томів був Григорій Костюк, технічним редактором — Осип Зінкевич, правописними редакторами — О. Веретенченко й О. Воронин. Передмови до окремих томів написали — Г. Костюк, проф. Ю. Шевельов, С. Гординський, М. Шкандрій, а автором деяких коментарів і приміток був Петро Голубенко.

У предмові до 5-го тому Г. Костюк написав: „Ми зробили, що могли, хто може, хай прийде і зробить краще“.

Ціна 5-го тому творів М. Хвильового — 30 дол. (у Канаді — 37.50 кан. дол.). Замовляти в українських книгарнях або прямо у Видавництві:

Smoloskyp
P.O. Box 561
Ellicott City, MD
U.S.A 21043

Д-р А. ЛИСИЙ

ЗУСТРІЧ 1986

Детройт — велике американське місто. Відоме цілому світові, як центр американської автомобільної індустрії. Для світу українського воно відоме як осідок видавництва „Українські вісті“, а для одумівського братства, як місто, в якому відбулася Зустріч ОДУМ-у з українським громадянством в 1986 році.

Міннесотці їдуть на одумівську Зустріч ніби на прощу. Це стало майже релігійним обов'язком для деякого з нас. Зустріч означає відновлення, перевірка своїх сил, розбудження віри в нашу ідею, переконання, що ми ж не самі, що є більше таких прочан, які так з'їжджаються раз на рік, щоб набратися цілющих сил і духу. Тому одні летять, другі їдуть автами, потягами, автобусами. Ішли б і пішки, але далеко. Повертаємось назад такими ж способами і перші кілька днів рахуємо: чи всі приїхали? чи може хтось десь згубився, бо й таке буває. Радість зустрічання переходить у виснажуюче розставання... Шкода лише, що все менше й менше друзів бачимо на наших Зустрічах.

В цьому році — честь і слава детройтській філії ОДУМу. Організація була бездоганна. По всьому було видно детальну, клопітливу підготовку, багато роботи, плянування. Це відразу було видно з гарно видрукуваних оголошень з добрими поясненнями, де і коли відбуватимуться різні фази зустрічання. Душею детройтського колективу були Андрій Петруша — голова філії та Віра Петруша — голова комітету Зустрічі, які разом зі своїми друзями виявили надзвичайні організаційні здібності.

Кульмінаційною подією була промова на бенкеті Раїси Мороз на тему „Дисиденти в Україні та роля молоді на еміграції“. Це була глибоко вдумлива аналіза стану руху опору в Україні, повна реалізму і гіркої правди. Хто її не чув, мусить прочитати.

В нашій суспільстві головний стіл на бенкетах та інших okazіях є барометром нашої дії і потенції. Тому відрадною подією на нашій бенкеті було те, що за ним сиділи молоді люди, які були або організаторами Зустрічі, або керівниками ОДУМ-у окремих країн. Щоправда, там також сидів „старий“ Пошиваник, голова ЦК, та вічний Ліщина, редактор „МУ“, але вони репрезентують дві позиції в ОДУМ-і, які молодь ще вагається перебрати. Були на Зустрічі і „старі тури“, включно з підписаним, і було приємно їх там бачити, але не було часу наговоритися. Цікаво, чи вони з ОДУМ-у їдуть прямо в пенсіонери, чи може знайдуть для себе, хоч переходно, місце для корисної діяльності у „старших“ організаціях української діаспори.

УКРАЇНСЬКІ ДОБРОДІІ ТЕТЯНА І ЯРОСЛАВ РОМАНИШИН

Ярослав Романишин — дипломований колишній член українського студентського товариства в Мюнхені, видавець книжки української стенографії О. Панейка. Провадив видавничу адміністрацію ЦЕЗУС у Мюнхені. В 1946 р. перевидав „Політичну економію“ М. М. ДОБРИЛОВСЬКОГО. Автор есею „Капітал, як історична та логічна категорія в світі економічних доктрин“.

Довголітній член клубу бізнесменів і професіоналістів у Торонто. Засновник і Голова Союзу Бізнесменів і Професіоналістів Флориди. Останніми роками є почесним головою вищезгаданого товариства. Виконував функцію заступника У.К.К.А в Маямі.

Його дружина Тетяна Романишина кілька років редагувала бюлетень-адресар бізнесменів і професіоналістів Флориди.

Свідомі, скромні та жертвенні, спеціально на видавничі фонди, п-во Романишини є взірцевими членами української громади. Дещо для інформації: подружжя Романишиних є фундаторами Українського Історичного Товариства, нагороджені грамотою за матеріальну підтримку на видавничий фонд У.І.Т. Співвидавці книжки „Англійські дослідники про Мазепу“. Книжка видана англійською мовою, знайшлася на полицях університетських бібліотек. Для цієї книжки були використані архіви англійських генералів у Великій Британії.

П-во Романишини є спонсорами симпозіумів в Іллінойському університеті, які влаштовує науководослідний центр на чолі з проф. Д. Штогрином. В червні місяці, щороку, відбуваються симпозіуми з участю 30-40-ка професорів українців, які викладають в університетах США і Канади.

Меценати — курсів українознавства ім. Ю. ЛИПИ в Торонто. Щорічно п-во Романишини закупають і дарують книжки випускникам курсів.

Жертводавці на Інститут Св. Володимира в Торонто. Жертводавці на нерухомий фонд журналу „Молода Україна“. П-во Романишини фінансово допомагають українській молодіжній організації в Курітіба, Бразилія, як також надсилають платівки і книжки для молоді. Вже якийсь час допомагають трьом студентам — українцям, які потребують допомоги, а це — Данило Дмитриків, Петро Панцьо, Корнило Шмулик. Ці студенти добре вчаться, та належать до організацій української громади. Статті Корнила Шмулика, з Бразилії читаємо в українській пресі.

Данило Дмитриків очолював український клуб в Анн-Арбор університеті. Данило студіює музейництво, є власником великої кількості експонатів українського мистецтва, зробив кілька виставок в університеті та друкувався в університетських виданнях.

Як знаємо, до Торонто приїхали українці-емігранти з Польщі. Деякими багатодітними родинами заопікувались п-во Романишини. Сьогодні ті діти говорять українською мовою, належать до українських осередків, шкіл. Вклад праці в щось, що приносить задоволення і подяку. Маючи всестороннє зацікавлення, Романишини у свої бібліотеці мають найновіші видання книжок, які часто дарують і чужинцям. Численні листи подяк від чужинців є доказом корисної праці та інформації. В їхній хаті красуються картини українських мистців: Т. Гуменюка, Е. Козака, П. Магденка, Никифора-Криницького, П. Лопати, Гарасовської-Дачишин, М. Бузького, Л. Гуцалюка й інших.

Вони вважають, що треба підтримувати, саме наших малярів.

Як каже пані Тетяна: „Поміж хаосом, ворожнечою, нерозбирихою, несвідомістю треба старатись зробити і щось добре!“

YAR'S KIDS'D THING

КРАМНИЦЯ ДИТЯЧОЇ
ОДЕЖІ І МЕБЛІВ

Власник Ярослав Галябар

2314 BLOOR WEST
TORONTO, ONT., M6S 1P2
tel: (416) 767-7860

ДОПОМОЖІТЬ нам зробити **ОДУМ**
ще більш корисним українській
громаді!

О. ХАРЧЕНКО

15-ИЙ КОНГРЕС КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

У Вінніпезі у днях від 10-го до 14-го жовтня 1986 року відбувся 15-ий Конгрес Комітету Українців Канади, в якому взяли участь 560 делегатів, що їх вислали поодинокі відділи КУК з усіх провінцій українського поселення в Канаді, в основному зі степових провінцій — Манітоби, Саскачавану та Альберти, а також із Онтаріо, Квебеку та Британської Колумбії. 15-ий Конгрес КУК, під кличем — „Свою Україну любіть, Любіть її во время люте“, відбувся у розкішнім готелі „Вестін“, і розпочався ранком у п'ятницю 10 жовтня пресконференцією, на якій керівники Комітету Українців Канади поінформували канадську загальну пресу про українське зорганізоване життя та про мету Конгресу, а саме: про обрання нового президента і керівних органів централі КУК, як рівно ж осмислити і визначити напрямні майбутніх аспірацій і діяльності канадських українців, зорганізованих у системі Комітету Українців Канади.

У п'ятницю по обіді звітувала Комісія Захисту Громадянських Прав при КУК, що її очолює торонтський адвокат Іван Григорович. Делегати заслухали звіти про діяльність цієї комісії у Торонті, Монреалі, Оттаві, Вінніпезі, Саскатуні, Едмонтоні та Ванкувері.

З уваги на те, що Конгрес відбувся під час вікенду канадського Дня Подяки, у церемоніалі офіційного відкриття Конгресу у п'ятницю ввечері взяли участь в одностроях зі своїми прапорами українські комбатанти, а між ними і сотник Богдан Панчук, який після відспівання канадського та українського національних славнів виголосив присвяту поляглим.

Головою Президії 15-го Конгресу обрали магістра Теодосія Буйняка, Голову Краєвої Управи Ліги Визволення України. Приймаючи цей відповідальний обов'язок, він сказав „Ми відбуваємо наш Конгрес у дуже важких обставинах. Москва намагається оклеветати наш народ у злочинах під час Другої Світової Війни при помочі, за словами Шевченка — „грязі Москви“. Але ми відповідаємо словами Шевченка — у сто двадцять п'яту річницю — за святу правду і волю розбійник не стане. Україна у Другій Світовій Війні воювала за свою волю, і розбійником не була.“ — заявив магістер Буйняк, і закликав учасників Конгресу вирішувати всі проблеми і вести дискусії — маючи на увазі добробут усієї української діаспори та нашої батьківщини.

Від канадського уряду та прем'єр-міністра Браєна Малруні привіт учасникам Конгресу прочитав посол до Федерального Парляменту доктор А. Кіндій. Достойний Браєн Малруні писав: „Пересилаю мої щирі вітання 15-ому Конгресові Українців

Канади. Канадські українці багато спричинилися до розвитку наших програм та інституцій, у великій мірі сприяли зростанню толерантності і справедливості в Канаді, куди привезли зі собою родинні вартості, багату культуру та спадщину. Завдяки діяльності таких установ, як Комітет Українців Канади, українська спільнота стала сильною і гармонійною частиною канадського суспільства. В Канаді знайшли притулок мільйони людей з різних частин світу. Ті люди, сильні духом, прибули сюди із великою любов'ю до своєї новопривізаної країни. Канада відома в світі своєю гостинністю для безпритульних. Цього 1986-го року нашу країну нагороджено Нансенівською медаллю за надавання притулку біженцям від переслідування. Гратулюю організаторів і делегатів 15-го Конгресу Українців Канади, за вашу посвяту і відданість для збагачення суспільно-громадського духу в Канаді. Бажаю успіху, Браєн Малруні.“ Потім посол доктор Кіндій склав привіт від себе, в якому запевняв учасників Конгресу, що послі українського походження у Федеральнім Парляменті присвячують належну увагу тим проблемам, які сьогодні хвилюють українську громаду в Канаді.

Делегатів і гостей Конгресу вітав митрополит Української Православної Церкви в Канаді блаженіший владика Василій Федак, а в імені Української Католицької Церкви в Канаді привіт на Конгресі склав владика Мирон Дацюк.

Українці у Манітобі користуються великою пошаною серед загального провінційного населення та мають неабиякий вплив. До такого висновку можна прийти, прийнявши до уваги наступні факти: у провінційнім уряді Манітоби — із двадцяти одного міністра — шість українського походження, а три інші наполовину українці; у парку біля Законодавчої Палати Манітоби у Вінніпезі стоїть величавий пам'ятник Тарасові Шевченкові; а біля міської ратуші, на головній вулиці Вінніпегу стоїть пам'ятник жертвам Великого Голоду в Україні 1932-33 рр.; на відкритті 15-го Конгресу офіційно вітали: провінційна міністер культури, спадщини і розваги Джюді Василиця-Лейс, лідер опозиційної Консервативної Партії Манітоби, лідер Ліберальної Партії Манітоби, радний міста Вінніпегу, а міністер Вілсон Парасюк та мер Вінніпегу Вільям Норрі були доповідачами на Конгресі. Провінційний уряд Манітоби частинно фондував 15-ий Конгрес. Назагал Конгрес пройшов з великим успіхом. Всі учасники були свідомі тяжких випробувань Українського Народу, а тому Конгрес пройшов без зайвих балачок, як то буває часом на конгресах. У рамках 15-го Конгресу в суботу 11-го жовтня відбувся „Симпозіум про мандат федерального уряду щодо досліджування воєнних злочинців“. Головував на симпозіумі доктор Орест Рудзік, а участь взяли адвокати, Іван Сопінка, Іван Григорович, Ярослав Ботюк та представники семи етнічних груп. Здебільша також адвокати. На конгресовім бенкеті головну доповідь виголосив посол Андрій Вітер. У неділю біля пам'ятника Т. Шев-

ВИКОНАЙТЕ СВОЇ ОBOB'ЯЗКИ СУПРОТИ ВАШИХ ДІТЕЙ

У Канаді в автомобільних катастрофах щороку гине яких 70 дітей, а понад 4000 малят зазнають поранень. В результаті всекандського опитування виявилось, що 80% дітей віком до п'яти років їздять в автомобілях без відповідних захисних засобів на випадок катастрофи.

Канадське Міністерство Транспорту визначило високі захисні стандарти, що їх зобов'язані дотримуватися виробники дитячих устаткувань, допоміжних сидінь (на знімці) та сидінь для підвищення. Ваша дитина матиме надійний захист під час їзди автомобілем, якщо ви посадите її в допоміжне, належно прикріплене, сидіння.

**OBOB'ЯЗКОВО ЗАСТІВНІТЬ ПРЯЖКУ!!! ТАК!
Це треба зробити!!!**

Transport Canada Transports Canada

Canada

ченкові відбулася маніфестація з приводу 125-річчя від дня смерти поета і 25-тиріччя здвигнення йому пам'ятника у Вінніпезі. Маніфестація біля пам'ятника, де була відправлена панахида — відбулася з великою участю народу, а особливо молоді. Доповідь на маніфестації виголосив професор Ярослав Розумний, під назвою:

„Два Ювілеї — Одна Ідея“

**Свою Україну любіть.
Любіть її... Во врем'я лоте...**

Т. Шевченко

**Народе мій,...
Твоїм будучим душу я тривожу...**

І. Франко

Це усім відомі крилаті слова Шевченка і Франка яких ювілеї в цьому році відзначаємо — 125-ліття від смерти Тараса Шевченка і 130-ліття від народження та 70-ліття від смерти Івана Франка. Перший — символ Серця свого народу, другий — його Ума. Вже наведені Шевченкові слова стали кличем, під яким ведуться наради делегатів 15-го Конгресу Комітету Українців Канади, що тепер відбувається в Вінніпезі.

„Свою Україну любіть“! Які зобов'язуючі нас і які трагічно важливі для нас слова тепер, коли нашу свідомість потрясли вшанування пам'яті мільйонів наших братів і сестер, замучених Великим Голодом 1932-33 рр., пам'яті мільйонів синів і дочок, які впали жертвами чорного молоха у Другій Світовій Війні, а сьогодні Україну навістила ще одна всенародна трагедія — Чорнобильська катастрофа. Жодна нація в історії людства не потерпіла більше за українську.“

В наш час, більше як будь коли в історії нашого народу, Шевченкова Любов і Франкова Тривога зобов'язують нас приглушити в собі всякі прояви байдужості до народу, що в конвульсіях.

На організмі нашого народу на рідних землях і в діаспорі відбувається нечесна гра спекулянтів різних барв і різних інтересів; гра, якої пасивними глядачами ми не сміємо бути.

Чи готові ми по-шевченківськи, по-франківськи зривати маски з облич акторів, що погано вивчили свої ролі?!

Своїм психічним укладом ми народ великого Серця, що як сказав Микола Шлемкевич, є нашим спасінням і нашим прокляттям.

Спасінням, — бо любов дає нам почуття колективної приналежності, силу самозбереження і внутрішній спокій, а прокляттям, — бо наївна безкритична Любов сіє в душах наших інертність і пасивність.

Серце можна заспокоїти символічними емоційними актами — піснею, плачем, молитвою, але не можна заспокоїти людського ума, бо він вимагає щоденного труду — великих і малих діл.

Розум не завжди вірить Серцю. Він шукає джерела своїх і чужих сил і вад і не співчуває собі бо знає, що нам від світу нічого не належить. Все

треба взяти самому.

Щоб стати „цілим чоловіком“, каже Франко, треба поєднати в собі Серце й Розум; сплести в собі відчуження з знанням, бо тільки з цього народжується Мудрість — громадська й політична, громадські стандарти, мудрі й справедливі громадські критерії та респект до професійності; Мудрість нищить всякі комплекси всезнайства.

Щоб не бути пасивним глядачем сучасного театру абсурду, здобуваймо Мудрість. Ідім до живих людських ресурсів і до ресурсів, що нам залишила історія, а ними є великі постаті кожної нації. Вони джерело історичного досвіду й дзеркало душі свого народу. Їх великість і релевантність якраз у тому, що вони глибинно відчули й зрозуміли душу свого народу, що в їх творчості ключ до пізнання тієї душі й своєї; що вони вміли знайти магічне Слово, окуте в Любов і Гнів і нам проголосили своє відкриття.

Це магічне Слово зробило їх пророками, Шаманами й Пів-богами свого народу. Ми їх убожаємо, бо вони сказали за нас те, що ми всі глибоко відчуваємо і ще не вповні усвідомили; вони нам сказали найосновнішу річ кожного культу — те, що нам дає почуття щастя.

Не даром наші піонери везли з собою до Канади грудку рідної Землі, Біблію і „Кобзар“; ставили і ставлять у своїй хаті Шевченків портрет поруч з християнськими іконами; за законами культу споруджують йому пам'ятники як об'єкти почитання, ідентифікації і катарсису. (очищення і відновлення сил).

„Яка іронія, що сьогодні Вінніпег — місто побратим Львова пишається пам'ятником“ Т. Шевченкові, а у Львові такого пам'ятника немає.“*

Підсумовуючи тих кілька слів, хочемо сказати, що кожний з нас є часткою своїх великих людей. Нашим завданням є пізнавати себе в них, помножувати в собі ці частки й зливатись з цими посталями в одне обличчя, в одну Ідею великої Любові до свого народу і, щоб ця Ідея жила не в камені, не в бронзі, а в наших серцях.“ — сказав професор Розумний.

На Конгрес наспіло понад п'ятдесят привітів від канадських політиків, політичних партій та уряду, як рівно ж від українських установ, організації, Церков і визначних осіб. Господар бенкету Богдан Шулякевич прочитав привіти від Української Народньої Республіки в Екзилі, від заступника канадського прем'єр-міністра Дона Мезанковського, від митрополита Макима Германюка та від Об'єднання Євангельських Церков у Канаді, а блаженіший владика Василь, митрополит Української Православної Церкви в Канаді особисто склав привіт Конгресові. Голова Уряду УНР в Екзилі написав: „В імені уряду УНР і особисто вітаю всіх учасників Конгресу і бажаю якнайкращих успіхів у вашій відповідальній праці для добра України та українського народу в Канаді.“

У глибокій пошані,
доктор Ярослав Рудницький — Голова.

При централі Комітету Українців Канади, діє так званий Комітет Сприяння Розвиткові Української Спільноти Степових Провінцій. (скорочено — „КРУС“) Цей підкомітет, до складу якого входять молоді українські інтелектуали, ставить собі за мету підвищення рівня української культури в Канаді. У неділю відбувся симпозіум, що його підготував КРУС, на тему — „Будуємо будуччину: українці канадці у 21-ім столітті — проект дії“.

Симпозіум в якому взяли участь чотири члени того Комітету, викликав велике зацікавлення серед делегатів Конгресу. Найбільше питань отримав доктор Богдан Кравченко, директор Інституту Українських Студій при Альбертським університеті. Про діяльність КРУС мабуть виникне дискусія в українській пресі.

У рамках Конгресу в неділю 12-го жовтня американський вчений атомної фізики доктор Джан Гофман прочитав доповідь, на тему „Чорнобильська трагедія“. Потрясаюча. Він сказав, що в наслідку Чорнобильської катастрофи понад один мільйон захворіють на рака. Більша половина — поза межами Советського Союзу. Він заявив, що советський режім, який посилає молодих людей очищувати радіоактивну зону — повинен сісти на лаву підсудних за злочини супроти людства.

Одним із завдань Конгресу було обрання нового президента і керівних органів Українців Канади. На наступні три роки президентом обрали доктора Дмитра Ціпівника, дотеперішнього Голову Провінційної Ради КУК Саскачевану. За професією доктор Ціпівник — психіатр. Наприкінці Конгресу були вручені Шевченківські медалі п'ятдесятодній особі за визначну діяльність в українському суспільно-громадському житті:

За працю в Комітеті Дослідження Голоду в Україні 1932-33 рр.

д-р Остап Винницький, Торонто

д-р Микола Кушпета, Торонто,

адвокат Богдан Онищук, Торонто, **проф. Василь Янішевський**, Торонто.

Бл. п. д-р Юліян Пелех, Торонто за довголітню працю у численних громадських та церковних організаціях.

Форвин Богдан, Ванкувер за громадську і культурну працю.

Фіона Пелех, Едмонтон, за громадську діяльність і вклад в справи багатокультурности.

Ярослав Скрипник, Едмонтон, за заслужену працю в Союзі Українців Самостійників у Канаді.

Ярослава Зорич, Торонто, за довголітню працю на пості редактора „Жіночого Світу“ і директора Школи Українознавства в Торонто.

Бл. п. Андрій Бладера, Торонто, за визначну діяльність у студентському і громадському русі, оборони українських дисидентів.

Володимиро Окіпнюк, Торонто, за заслужену працю у Лізі Визволення України.

Володимир Сабаш, Реджайна, за широку громадську і політичну діяльність.

Ярослав Пришпяк, Монреал, за суспільно-громадську й політичну діяльність на внутрішньому і зовнішньому відтинках.

Ярослава Іванчук, Вінніпег, за суспільно-громадську діяльність у Об'єднанні Жінок Ліги Визволення України.

Марта Кравців-Барабаш, за діяльність на полі українського музичного мистецтва.

Євгенія Стахів, Торонто, за працю в Об'єднанні Жінок Ліги Визволення України.

Микола Залозецький, Вінніпег, за довголітню активність на різних відтинках українського організованого життя в Канаді.

Олена Глібович, Миссиссага, за довголітню працю в ділянці української музики і культури.

д-р Петро Глібович, Миссиссага, за жертвенну працю в українському суспільно-культурному житті.

Бл. п. Богдан Гошовський, Торонто, за видавничу, педагогічну і журналістичну працю.

д-р Олександра Копач, Торонто за наукову, культурну, та освітньо-громадську працю.

Іванна Качор, Вінніпег, за довголітню та віддану працю на полі Рідного Шкільництва та виховання молоді.

адвокат Ярослав Ботюк, Торонто, за працю для української громади.

д-р Олекса Єлворський, Торонто, за віддану довголітню політичну, громадську і журналістичну працю.

мгр. Василь Верига, Торонто, за громадську діяльність і оборону українського імені.

Софія Залозецька, за участь в культурно-освітній праці та громадську активність.

Калина Сакалюк, за церковно-громадську працю.

д-р Зоа Плітас, Торонто, за жертвенний вклад в розвиток громадського життя.

д-р Євген Рослицький, Лондон, за вклад в розбудову українського шкільництва в провінції Онтаріо.

Malcolm Muggeridge, England for truthful journalism reporting the 1932-33 famine — genocide in Ukraine.

Дарія Янда, Едмонтон,
за довголітню діяльність в Союзі Українок Канади.
Ангелина Павлик, Вінніпег,
за працю в Союзі Українок Канади та в Манітобській Філії Українського Музею Канади.

мгр. Михайло Ромах, Торонто,
за працю на провідних постах Українського Національного Об'єднання.

Юрій Звоздулич, Вінніпег, за його довголітню працю в Призидії і на Екзекутиві Комітетей Українців Канади.

Мирослав Куц, Едмонтон,
за зорганізування і працю в танцювальних ансамблях „Шумка“ і „Черемош“.

Софія Климкович, Едмонтон,
за визначну роботу в культурно-освітній діланці системи Українського Національного Об'єднання.

Іван Павлюк, Калгарі,
за довголітню працю в Келгарському відділі КУК.
His Worship William Norrie, Winnipeg,
for his contribution toward the development of Ukrainian cultural life in Winnipeg.

д-р Мелетій Снігурович, Едмонтон,
за громадську працю.

Осип Дячишин, Лашін, Квебек,
за організаційний вклад в життя української громади в Монреалі.

Володимир Мисак, Канора, Саскатун,
за всесторонню працю для добра української спільноти Саскачевану.

Ганна Янішевська, Торонто,
за довголітню громадсько-культурну працю.

Марія Вакалюк, Ванкувер,
за активність у Союзі Українок Канади.

Андрій Данилів, Ванкувер,
за працю в українських організаціях Ванкуверу.

Михайло Татарнюк, Ванкувер,
за многогранну громадську, і культурно-освітню працю в Бритійській Колумбії.

Бл. п. Михайло Шебець,
за працю в Українській Стрілецькій Громаді в Торонті.

Бл. п. Омелян Тарнавський,
за активність в Українській Стрілецькій Громаді Вінніпегу.

Михайло Янчура, Ванкувер,
за активність в Українській Стрілецькій Громаді у Ванкувері.

Володимир Богонос, Вінніпег,
за вклад в українське музичне і педагогічне життя Вінніпегу.

Андрій Господин, Вінніпег,
за довголітню суспільно-громадську, культурно-освітню і публіцистичну працю.

До
Хвальної редакції журналу
„МОЛОДА УКРАЇНА“
в Торонті

Дорогі Друзі!

Щиро дякую, що помістили у Вашому журналі за травень 1986 згадку про мою діяльність. Ваш допис зворушив мене дуже, бо за свою довголітню працю для громади ніколи не чекав, то ж і признаюся, не сподівався признання.

Ваше щире та дружнє наставлення додасть мені більше сили та заохоти до праці для нашої громади тут, та для поневоленого нашого народу в Україні.

Бажаю Вам дальших успіхів у Вашій виховній та видавничій праці. Ще раз — щире СПАСИБИ! Зостаюся з належною до Вас пошаною

Ярослав Соколик

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугову
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідифайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕНЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою SIPCO. Просимо наших відборців заїжджати до наших SIPCO і наповняти авта бензиною.

ДОПОМАГАЙТЕ морально й
матеріально ОДУМ-ові!

Іван БАГРЯНИЙ

МИ Є. БУЛИ. І БУДЕМ МИ!

*Ми є. Були. І будем ми!
Й вітчизна наша з нами!*

*Нас не здолають сили згуби,
Нас не покорять сили тьми,
У вічі плюнемо душоубам,
Ми, є. Були. І будем ми!*

*Ми на ланах своїх родючих
Стікали потом і слізьми,
А деспот голодом нас мучив,
Ми є. Були. І будем ми!*

*Нас убивали по Воркутах,
В заметах вічної зими,
Та дух народу не закути,
Ми є. Були. І будем ми!*

*Честь України хоч сьогодні
Готові боронить грудьми,
Безсмертні месники народні
Ми є. Були. І будем ми!*

НАША МОВА

**У етері, в книжках, на устах,
У весільних піснях й коліскових
На злобу ворогам процвіта
Наша гордість і честь — рідна мова.**

**У поетів надхненних віршах,
У черлених століть передзвонах...
Наша мова — народу душа,
Хоч віддавна душама драконом.**

**Нею шлях нам осяяв Тарас,
Вона Лесина зброя й Франкова,
Наша мова — окраса окрас,
Солов'їна, дзвінка наша мова.**

У попередньому числі журналу був поданий помилковий порядок прізвищ на цій знімці, а тому ще раз її друкуємо із правильним порядком: Світлана Кузьменко читає про Ліну Костенко, сидять зліва — Олександр Харченко, Надя Ковальчук, Ніна Теліжин і Зіна Прусаченко-Зубович.

Leo Sokolowski

ЛЕВКО СОКОЛОВСЬКИЙ

запрошує Вас оглянути нові моделі автомобілів
марки GENERAL MOTORS
у фірмі OLD MILL PONTIAC — BUICK.
Маючи великий досвід в автомобільних справах,
він допоможе Вам купити або взяти на винайм
нове чи вживане авто, по добрій ціні. Тел. 766-2443.

OLD MILL

PONTIAC-BUICK

OLD MILL PONTIAC-BUICK LIMITED

2500 BLOOR ST. W., TORONTO 766-2443

**Як народ, як Славути ріка,
Як землі кров'ю зрошені груди,
Наша мова безсмертна в віках,
Наша мова була, є і буде!**

Віктор ПОЛИЩУК

ПОЛІТИЧНИЙ ІСПИТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

(Хто буде сенатором на місце Павла Юзика?)

... А живим треба думати про життя. Віддавши належну і дуже заслужену шану сл. п. Павлові Юзикові — сенаторові Канади, — українська громада не може бути байдужою до подій, не може скласти рук. Український громаді й надалі належить репрезентація у найвищому законодавчому органі Канади — в Сенаті.

Сенат існує лиш на федеральному рівні і тоді, коли послів до федерального чи провінційних парламентів вибирають під час загальних виборів, то сенаторів назначає прем'єр-міністр, при чому він не зв'язаний у цій справі жодним так званим ключем. Отже на місце сенатора-українця теперішній прем'єр-міністр Браєн Малруні теоретично може назначити будь-кого, назначити за власним розсудом. І треба знати, що вже деякі етнічні групи поробили заходи в напрямі переконати Браєна Малруні назначити сенатором їхнього представника.

Що в цій справі повинна робити українська громада?

Передусім ми повинні дійти до висновку, що у Сенаті Канади й надалі повинен бути українець. Ми бо мусимо пам'ятати, що в жодній країні українці не вибороли собі місць у найвищих законодавчих органах, а у Канаді це вже сталося традицією. І ця традиція повинна продовжуватись.

Біда була б тоді, коли б українці Канади не мали відповідного кандидата на пост сенатора. Але серед українців Канади є люди, які гідно можуть і повинні бути назначені сенатором. Яка ж людина, який українець може і повинен репрезентувати інтереси нашої громади в Канаді і одночасно бути репрезентантом ширшої думки, думки, яка б охоплювала теж інтереси інших етнічних груп, а також корінних жителів Канади, та англосаксів і франкофонів? Отже претендувати на пост сенатора Канади може українець, який стоїть понад партійними, визнаними чи регіональними розбіжностями українців, який би відносився з пошаною до інших етнічних груп, а також усього населення нашої країни.

Така людина серед українців є. Це інженер Богдан Шулякевич. Гляньмо на його дотеперішні досягнення, і порівняймо їх з вимогами, які ставить кандидатів на сенатора Канади, про які мовилося вище.

Інженер Богдан Шулякевич має 50 років, отже він настільки молодий, що багато років може служити Канаді й українцям Канади у Сенаті. І він настільки дозрілий, що годі сумніватися у його досвіді. Народжений 50 років тому в Україні, разом з батьками, які тепер пенсіонерами живуть у Вінні-

пезі, емігрував до Австрії, а з 1949 року він у Канаді. Жив, вчився і діяв у Вінніпезі, де має свою посілість, потім у Монтреалі, Торонто, Оттаві й в Едмонтоні. Виявляється, отже, що інж. Богдан Шулякевич, репрезентант Манітоби, усіх степових провінцій, може бути одночасно репрезентантом усіх українців Канади, отже Онтаріо, Квебеку, інших східних провінцій, а також Бритійської Колумбії. Він у своїй, передусім політичній і громадській діяльності, як довголітній і знаний член Прогресивної-Консервативної партії, завжди керувався загальноукраїнським і загальноканадським інтересом.

У Богдана Шулякевича величезний досвід, він працював на державних постах, у великих банках. Він знає внутрішню і закордонну політику Канади. Він від багатьох років бере активну участь у громадському житті українців, а починав він від Пласту. Коли б перелічити усі його професійні досягнення і його почини на громадській ниві, то треба було б на це видати брошуру. Згадаймо отже, лиш крайового масштабу організації, в яких брав активну участь і пости в них: Українська Католицька Студентська Федерація „Обнова“ — секретар; Союз Українських Студентів Канади — заступник Голови; Федерація Українських Професіоналістів і Підприємців — директор; Українське Село Культурної Спадщини — заст. Голови; Колегія св. Володимира у Роблін — почесний директор; Канадська Фундація Українських Професіоналістів і дерація Українських Професіоналістів і Підприємців — Голова.

Після переліку хоч би тільки цих професійних і громадсько-політичних досягнень, можна й треба дійти до висновку, що інж. Богдан Шулякевич — гідний кандидат на пост сенатора Канади. Інших і не треба нам висувати, щоб не розпорошувати сили.

Що робити, щоб наше право мати свого сенатора — інж. Богдана Шулякевича — стал фактом.

Треба писати до прем'єр-міністра індивідуальні й збірні листи з домаганням назначити сенатором Канади нашого кандидата. Ось адреса, на яку слід висилати:

Right Hon. Brian Mulroney, Prime Minister of Canada, 309-S Centre Block, House of Commons, Ottawa, Ont. K1A 0A4,

Та копії до:
c.c. Hon. Don Mazankowsky — Deputy Minister.
Слід пригадати, що на листи до прем'єр-міністра не треба давати поштових марок, вистачить тільки у верхньому правому розі конверти написати: **О.Н.М.С.**

Не барімося, отже, пишімо, листи до прем'єр-міністра Браєна Малруні. Пишімо негайно!

В Уряді Канади панує думка, за якою один підпис репрезентує приблизно 5 тисяч не підписаних. Не хейтуймо цим засобом переконати прем'єр-міністра назначити інж. Богдана Шулякевича сенатором Канади.

В. ПЕДЕНКО

ЯК ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ МРІЇ 10-ТИЛІТТЯ ОСЕЛІ ОДУМ-у „УКРАЇНА“

Коли особа, група осіб чи організація довершить якусь працю чи досягне намічену мету, напевно для цього потрібно було багато зусилля, фінансів і турбот. Але ще перед тим, як розпочалася праця і учасники захопилися турботами, десь у когось мусіла б виникнути думка, ідея, мрія, що така праця чи мета є потрібна, вартісна і що її можливо досягнути. І так, десь двадцять років тому, серед членів ТОП-у й ОДУМ-у, з'явилося бажання набуття оселю і розбудувати її, щоб одумівська молодь мала свій куток. Куток, в якому одумівці почувалися б як дома, де могли б відбувати літні табори, зустрічі, з'їзди і товариські заходи.

І це бажання здійснилося. Ініціативна група закупила оселю близько м. Лондону в Канаді, (3 милі на схід від міста) і наіменувала її „Україна“. Члени ОДУМ-у і ТОП-у з США і з Канади і прихильники ОДУМ-у склали позички на закуп оселі і на будову домівки. Відразу розпочалася будова величавої домівки — залі. Вже в 1976 році на оселі відбулися перші одумівські табори і одумівська Зустріч. За десять років багато чого змінилося на оселі. Побудовано басейн, таборовий будинок для молоді, добудовано залю „Полтава“, викінчено площі для паркування авт. Оселя виглядає чарівно! Протягом років на оселі відбувалися літні табори — табір виховників Юного ОДУМ-у, відпочинково-виховний табір, кобзарський табір, спортовий табір, а одного року був також табір українських народних танків. За десять років тисячі молоді і дітей таборували на оселі „Україна“, де також відбувалися величаві зустрічі, з'їзди, конференції. Ідея набуття оселі для одумівського загалу завершилася успіхом.

Цього року Дирекція оселі, в порозумінні з керівниками ОДУМ-у, запланувала відзначити десятиліття оселі „Україна“. Для цього був покликаний комітет у складі: — М. Співак — голова, І. Данильченко, Вол. Тимошенко, Г. Неліпа, В. Педенко — члени. В суботу, 12-го липня, офіційно відкрито свято. Першою точкою програми було змагання в гольф. Тридцять дев'ять осіб взяло участь у змаганні. Пообіді було заплановано змагання відбиванки і плавання, але з огляду на погоду, ці частини програми не відбулися. О шостій годині почався величавий бенкет. Залю вщерть заповнили гості з Америки і Канади. Бенкет відкрито молитвою, яку сказав отець М. Бова. Після смачної вечері розпочалася офіційна програма. Програмою керував Григорій Яремченко, який після вступного слова представляв доповідачів і гостей, які склали привіти. Микола Співак, Голова Дирекції оселі, у своєму слові коротко розповів істо-

рію набуття оселі „Україна“, та Головні моменти у будівничому й організаційному етапах. Привіти склали: О. Полець — від Головної Управи ТОП США; І. Данильченко — від Головної Управи ТОП Канади; В. Ліщина — від Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у Канади; від філій ОДУМ-у — Д. Ноженко, Лондон; Н. Коновал — Чикаго; В. Петруша, — Детройт; і Л. Ліщина від одумівського журналу „Молода Україна“; В. Родак від одумівської радіо програми в Торонто „Молода Україна“ і від Братського Союзу; п. І. Ноженко — від Союзу Українок Канади м. Лондону; п-і Н. Кузьменко — від міського Відділу Комітету Українців Канади; Василь Тимошенко — Кошовий канадського Коша ОДУМ-у вручив трофей переможцям змагання в гольф. Володимир Співак, Василь Тимошенко і Віктор Юхменко були нагороджені трофеями за їхні успіхи. Під кінець програми присутні на бенкеті мали малу несподіванку. На свято прибув Голова Центрального Комітету ОДУМ-у Олексій Пошиваник. Він приїхав з одумівської оселі „Київ“ в США, де відбувався 20-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у. Олексій Пошиваник тепло привітав присутніх і подякував тим, хто спричинився до набуття оселі, і тим, що їхньою тяжкою працею тримають оселю на відповідному рівні. Молода бандуристка — Леся Метулінська виконала декілька точок на бандурі, за що її присутні нагородили щирими оплесками. Отець М. Бова молитвою заклав офіційну частину бенкету.

Під звуки оркестри довго по півночі присутні забавлялися на оселі. Дуже приємно було бачити на бенкеті багато одумівської молоді з близька і з далека, з Америки і з Канади. Багато з них свої юні літа перебували на таборах ОДУМ-у на цій же оселі.

В неділю, по обіді, на таборовій площі оселі отець Бова відправив молебень, а Віктор Ліщина, комендант, офіційно відкрив Відпочинково-Виховний табір ОДУМ-у. Понад п'ятдесят осіб юних одумівців, виховників і команди після піднесення прапорів, проспівали одумівський марш — „Ми об'їхали землю навколо“.

Ті, що колись мріяли про набуття оселі тепер стояли збоку і з глибоким задоволенням спостерігали наслідки десятилітньої праці. Назагал, відзначення ювілею 10-тиліття оселі „Україна“ відбулося дуже успішно і майбутнє оселі видається соняшним.

**СКІЛЬКИ Ви приклали старань,
щоб ОДУМ у Вашому місті
був активнішим?**

Ярослав КІТ

ВИСЛІД КОНФЕРЕНЦІЇ ДЕРЖАВ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ УГОДИ В БЕРНІ, ШВАЙЦАРІЯ

Підсумки і завваги

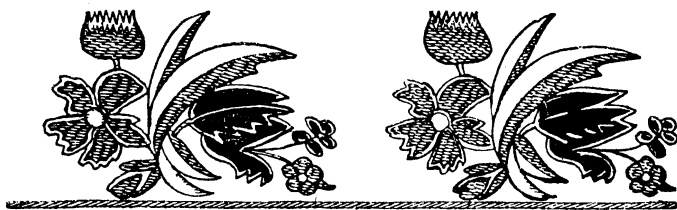
Берн, Швайцарія. Тут 26 травня закінчилася Конференція Держав Гельсінської Угоди, яка почалася 15 квітня 1986 р. Цю зустріч дипломатів зорганізувала „Конференція безпеки і співпраці в Європі.“ Тема конференції була „Людські зв'язки.“ Це заголовок взятий зі статей „Кооперації в гуманітарних та інших ділянках“, які знаходяться в третій частині Гельсінського Прикінцевого Акту (Г.П.А.) з 1975 р.

Під „людськими зв'язками“ найбільше розглядали справи родинних зустрічей, з'єднання родин, подорож до і по країні, виїзд, поліпшення обставин для туристів і зустрічі з молоддю.

Конференція, на якій було присутніх 35 амбасадорів зі своїми дорадниками, закінчилася нічим, без підписання „Прикінцевого акту“. Тим разом, замість ССРСР, США в останній хвилині відмовилися підписати. На думку американського амб. М. Новака. приготований текст був „слабий і скромний“, і його підпис тільки послабив би Г.П. Акт.

Про цю зустріч амбасадорів Держав Гел. Угоди канадські газети не писали. Вони просто, не маючи належного зацікавлення, зігнували її. Українські газети не писали, бо не мали там своїх журналістів. Отож, про перехід і вислід конференції не було багато звідомлень.

Тепер виринули деякі документи, і повернулися амбасадори, дипломати та спостерігачі. Всі вони виразно говорять про перехід і вислід конференції. Отож, беручи під увагу ті всі матеріали, а головню: 1) промови канадського амб. В. Бавера, 2) Бюлетені Укр. Інфор. Бюра, 3) промови інших амбасадорів 4) інтерв'ю з др. Яр. Рудницьким, та розмови з амб. В. Бавером та його дипломатами, і інші

Українська Револуційно-Демократична Партія прислала дар на Нерухомий Фонд „Молодої України“, в сумі \$121.00. З цього фонду призначаються винагороди молодим авторам за літературні твори і дописи.

Щиро дякуємо!

джерела, ми можемо подати наступні інформації, як правдиві, з належною нашою оцінкою. Нас головню цікавлять такі справи: підхід західних держав, а головню Канади і США, до досягнення мети; українська присутність на конференції та її роля, і питання — „що далі“?

В Оттаві, 10 липня 1986 р., в міністерстві Закордонних Справ амб. В. Бавер мав зустріч з представниками „недержавних організацій“ на якій він здав „дипломатичний звіт“ з діяльності канадської делегації на конференції в Берні. Ця зустріч пройшла, між іншим, у жалібній атмосфері. Того ж ранку оттаві довідалися, а за ними і присутні на зустрічі, що минулого вечора помер сен. П. Юзик. Отож, беручи цю вістку під увагу, др. Яр. Рудницький запитав чи було б на місці віддати пошану людині, яка була активна на гельсінських конференціях? На це амб. Бавер погодився. Ми — всі 20 осіб: українці, жида, поляк, чех, 6 дипломатів і інших 30 гостей, вшанували сен. Юзика однохвилинною мовчанкою.

Позиція і ціль Канади на конференції була досить проста. Канада, як говорив амб. Бавер, мала зацікавлення працею і вислідом конференції „людських взаємин“, бо її більшість населення має своє „походження і коріння“ з Європи, і понад один мільйон душ населення, що визнає за свою рідну мову якусь із мов Східної Європи. Крім того, є багате інших людей, що має культурні, релігійні чи рєдинні зв'язки в Східній Європі, а головню в ССРСР. Ті всі люди вимагають від канадського уряду якоїсь дипломатичної помочі, бо держави Східної Європи, а головню ССРСР, творять їм перешкоди, а в Східній Європі зазнають переслідування. Отож, як підкреслив амб. Бавер на конференції 16 квітня, питання „людських взаємин“ глибоко і особисто торкаються „наших громадян“.

Щоб досягнути якусь ціль на конференції, Канада взяла підхід співпраці і кооперації з комуністичними країнами. Канаді було важливо, щоб досягнути якийсь, хоч слабкий, прикінцевий акт. В тій справі велися переговори з Польщею і Румунією — країнами які поводитися досить самостійно супроти курсу політики ССРСР, тоді коли мадяри і чехи були досить неприхильні.

ССРСР, натомість, під проводом амб. Юрія Кошлева, вже дідуся, взяв більш обороняльний і виправданий підхід, мовляв ви всі мішаєтеся в наші внутрішні справи. Сам він тут грав ролю добродія і привітного гостя, будучи обдарованим добрим хлопським розумом і гумором. До всього, він, нібито, підходив спокійно і з доброю волею. Деякі канадські дипломати припускають, що він вже більше на дипломатичній арені не покажеться. Натомість, його радники, як Віктор Шікаров, виявилися більш агресивними і більш негативними супроти Канади, що творило поганий настрій. Американська делегація, на чолі з амб. Новаком, була менш сенситивна на радянську провокацію, і не звертала уваги, а робила своє.

На своїх виступах 16, 23 і 30-го квітня амб. Бавер сказав всім присутнім, але маючи на увазі ССРСР, що „наші громадяни“ привикли виїжджати з країни, не питаючись уряду за дозволом і не кажучи йому куди і як надовго вони виїжджають. Наші громадяни ніколи не „толерували б“ зменшення чи скасування такого права. Через це вони не можуть зрозуміти, чому так не є в ССРСР? Чому радянська влада боїться, коли одна або кілька осіб хочуть виїхати з країни?

Чому їх переслідують або наражують на неприємні клопоти? Канадський уряд має довір'я до громадян і правильно з ними поводить ся.

Чому так не може бути в ССРСР? Як ССРСР може на конференціях брати на себе міжнародні відповідальності і зобов'язання, наприклад, атомне розброєння і контролю, якщо ССРСР не може або і не хоче пошанувати закони і права своїх власних громадян? Можна вірити ССРСР?

Беручи під увагу справу туристів і подорожування, амб. Бавер висловив такі думки. Канада вітає і гостить туристів. Подорожувати є нормальним явищем. Молодь рветь ся побачити світ. Чому ССРСР не дозволяє їй мандрувати? Через такий негативний підхід до подорожування ССРСР наражує молодь проти себе і має з нею клопіт. В Канаді є закон, що „Кожен громадянин Канади має право на в'їзд у країну, перебування в ній, та на виїзд за її межі“. (Хартія Прав, 6) В Канаді немає бюрократії чи апаратчиків, які перевіряють і переслідують кожну особу, яка хоче виїхати або приїжджає до країни. Було б добре для ССРСР, ліквідувати ту бюрократію і перетворити її на корисних працівників на заводах, в колгоспах чи на „інших“ роботах. Тоді вся економіка так поправилася б, що, ніхто, не хотів би виїжджати з країни. Не було б причин журитися тим, що хтось залишає ССРСР.

Щодо справи родинних зв'язків, то амб. Бавер, 23 квітня, у своїй промові підкреслив, що ті справи між Канадою і ССРСР погіршилися, і вжив статистику, щоб це доказати.

Від 1980 р. тільки половина людей, яка подала прохання дістати дозвіл на виїзд до Канади, його дістала, але з тої половини тільки 30% фактично приїхало до Канади. Ті, що виявили охоту виїхати, раптово відмовилися, за деякими слід пропав. Ті, що „відмовилися“, подавали такі причини: високий кошт подорожі, ментальне вимучення через довгі слідства по різних бюроах, труднощі отримати паспорт, і тому вони, не маючи сили далі змагатися, відмовляються виїжджати з ССРСР. Що гірше, радянський уряд не пускає усю родину, а завжди когось із родини стримують, як „заставника“. Отож така система є шкідливою для доброго відношення між урядом і громадянами, говорив амб. Бавер. Для родини, що старається з'єднатися чи зустрітися, такий негативний підхід є неприйнятний, бо витворює непотрібний додатковий біль, розчарування а то й трагедію тоді, коли підхід до питання людських зв'язків має бути гуманний, ський і природний. Не карний!

В 1985 Канада видала 20,000 віз для громадян Східної Європи — на підставі „родинних зустрічей“, з того тільки 556 — для громадян ССРСР. Таке явище показує, що тут щось не в порядку з радянською системою. Розглядаючи цю статистику зі сторони мов і населення, і беручи Східну Європу і ССРСР за приклад, то можна завважати ще більшу несправедливість, а саме, що зі Східної Європи до Канади прибула, пропорційно, одна особа на 18, тоді коли з ССРСР прибула тільки одна особа на 675!

Для читача цікавим може бути питання — котра еміграційна хвиля, або котре покоління емігрантів до Канади ще має зацікавлення нав'язати і втримувати родинні зв'язки з громадянами ССРСР? Із статистики виходять, що найменше зацікавлення виказують ті, які прибули до Канади 40 чи більше років тому, хоч їх є ще багато. Найбільше натискають на канадський уряд ті, що прибули „недавно“. Це мабуть жиди, поляки, югославці і тим подібні. Багато з них, це молоді люди, які виїхали з комуністичних країн тому, що хотіли бачити як другий світ виглядає, але їхня власна система не випускала, а натомість душила їхній природний інстинкт подорожувати і тому вони, наражуючи власне життя, втікали зо кордон нелегально. Деякі громадяни ССРСР будучи за границею легально, як працівники, вояки чи дипломати, побачивши новий світ, не хочуть повертатися назад. Деякі інші, отримавши дозвіл виїхати до одної країни, міняють свою думку, і переїжджають до Канади напостійно. Отож, всі вони тепер в очах радянської системи вважаються „нелегальними“ емігрантами, та й навіть, кримінальниками злочинцями, і тому „ворогами народу“. Всі ті емігранти тепер бажають відновити родинні зв'язки. Вони бажають когось стягнути, або відвідати, але не можуть. Вони покарані на вічну розлуку з ріднею, з батьківщиною, і своєю спадщиною. Та система, підкреслив амб. Бавер 30 квітня, яка не має „легального“ помилування, і карає невинних членів родин, як матір, батька чи когось іншого, є карною системою і тому не доброю. Кращий вихід з того — пустити цілу родину виїхати куди вона хоче, коли хоче і як хоче. Тоді ССРСР буде підходити до справи „родинних зв'язків“ з позитивної сторони, в дусі гуманності і виконуватиме П.Г. Акти не тільки в дусі щирости, але і справедливости, бо людина не є для держави а держава для людини!

З тією метою Канада пропонувала свої і інших держав статті для видання спільного прикінцевого тексту конференції. Більшість із них мали подібний зміст. Наприклад:

„зняти всі перешкоди для родин, яка бажає подорожувати разом, з метою нав'язати родинні зв'язки і побачення“

Остання точка, наприклад, мала на меті зашахувати ССРСР, який часто погоджувався на такі статті, але завжди додавав своє „але“. Наприклад. ССРСР вимагав, щоб всі члени родини мали окреме право в рішенні — чи вони бажають з'єднатися чи

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА**СВ. П. ЮРІЙ СТЕФАНОВИЧ**

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього відійшов у вічність на 75 році життя, 22-го вересня 86р. в Торонто бл. пам. Юрій Стефанович. Покійний Юрій Стефанович народився, 5 травня 1912 р. на Поділлі, в сім'ї священика. В 1920 р. батько покійного змушений був залишити село Вісв'яники, і переїхати в місто Мареуполь, де покійному Юрієві вдалося закінчити семирічку. Пізніше, як сина священика, зі школи виключили, а батька заарештували. Покійний, шукаючи рятунку пішов на Донбас, де вдень працював, а вечорами вчився у залізничному технікумі. Маючи середню технічну освіту, почав працювати при трамвайному депо, старшим інструктором. Ховав своє соціальне походження. І так ніхто ніколи не знав, що він був сином священика. Настав голод 1932-33 рр. Родина покійного голод відчувала, але пережила легше тому, що на Донбасі постачали харчі не погано, це так казав покійний. Коли Юрієві сповнилося двадцять один рік, тоді його забрали в армію, довідавшись, що він має середню освіту послали в старшинську школу. Він і далі, ховав своє походження, як син священика.

Закінчив трьох річну школу, і через те, що він дуже добре вчився, дістав ступень старшого лейтенанта. В 1939 р. визволяв західну Україну, потім послали на Фінляндський фронт, де був ранений, і опинився в шпиталі в Ленінграді. Після виду-

вання послали, як напів інваліда в Донбас, начальником воєнкомату: там його застала війна в 1941 р. Коли німці зайняли Донбас, покійному пощастило приховатися. Батько покійного почав відправляти служби Божі, і дуже хотів, щоб син був священиком, але так не сталося, замість Христа він взяв зброю і вступив в УВВ, Українське Визвольне Військо. Військовий і воєнний шлях був довгий і тяжкий, йому довилось перейти багатов держав. Коли Німеччина скапітулювала, тоді, в 1946 р. покійний, утікаючи із потяга, яким їх обманом везли в советську зону на видачу, він попав у ДеПі-табір у Гамборзі, а в 1947 р. виїхав до Канади. І на постійно влаштував своє життя в Торонто. Покійний будучи національно свідомою людиною, він скоро став членом Катедральної громади, пізніше членом УРДП, СУЖЕРО. В цих організаціях він був активним членом і часто займав керівні становища, був три роки головою відділу СУЖЕРО. Був членом 5-ї станиці бувших вояків і до кінця свого життя був активним членом Братства св. Володимира при Катедрі в Торонто.

Панахиди правились 25 і 26 вересня 1986 р. Похоронну Службу правили у Соборі св. Володимира. Поховали покійного на цвинтарі в Скарборо. Похоронні відправи відправляв настоятель Собору Св. Володимира мит-прт отець Петро Бублик. Під час поминального обіду на нев'янучий вінок покійному Юрієві, на розбудову „Оселі Київ“, переведено збірку, яку організував господар обіду П. Макогон, та п. К. Щербань і п. К. Олійник. Зібрано 573 дол. І на бажання покійного Юрія, з його грошей визначено 100 дол. на прес-фонд УВ.,.

Від СУЖЕРО і УРДП В. Літвінов родині висловив співчуття та пожертвував на нев'янучий вінок 50 дол. Голова Братства П. Макогон склав родині співчуття і пожертвував на нев'янучий вінок 100 дол. так само висловили співчуття родині прт-прсв. Д. Фотій, проф. М. Муха та сотник Станченко з Ошави, від бувших вояків. Дочка Катерина сердечно всім подякувала, що вшанували її тата.

Покійний Юрій Стефанович залишив засмучену родину дочку Катру-

сю, та приятилів.

Нехай же Канадська земля буде йому легкою!

Вічна йому пам'ять!

П. Макогон.

**БЛ. ПАМ. СТЕПАН
МИХАЙЛОВИЧ СТОРЧУК**

3 вересня 1986 року відійшов на вічний спочинок Степан Михайлович Сторчук, проживши неповних 62 роки. Покійний Степан залишив у глибокому смутку дружину Василину, і двох синів: Михайла і Олексу, якими покійний дуже втішався, а також близьку і дальшу родину в Канаді, США, і в Україні. Покійний народився 19 січня 1925 року, в селі Лищуки, на квітучому Поліссі, в Україні. До Канади прибув 1949 року зі своїми батьками, і поселився на фермі в Онтаріо. Степан працював на фермі з батьками не довго, він знайшов собі працю в м. Торонто. В 1950 році Степан одружився з Василюю Ігнатюк. Бог обдарував їх двома синами Михайлом і Олексою.

Покійний був тихої вдачі, любив свою родину і всіх друзів, любив свою Церкву і багато жертвував на її потреби фінансово і фізичною працею на оселі Київ.

Божа воля положила його в Канадську землю. У похоронному заведенні, де лежав покійний Степан, було багато квітів і там можна було бачити, яку пошану він мав від близьких і дальших знайомих. Панахиду відслужив митр. прот. Ю. Ференців, а 6-го серпня тіло покійного перевезено до Катедри св. Володимира в Торонто, де відбулися похоронні відправи. Заупокійну Службу Божу очолив митр. прот. Ю. Ференців і дяк І. Радкевич.

ІВАН ФРАНКО — 1856-1916

Тіло покійного похоронено на цвинтарі св. Володимира на Оселі Київ, в Овквіл, Онт.

Після похорону відбувся поминальний обід. По обіді було проведено збірку на українську пресу. Збірщиками були Л. Харченко і М. Жаботинська. Зібрано \$245.00, з чого розділено: на наш Церковний Вісник — 110 дол. і на „Молоду Україну“ журнал ОДУМ-у — 110 дол. і чек 25 дол. від п-ва Л. і О. Харченків. Від пані Віри Міщенко — 15.00 на „МУ“. Нехай Господь Бог оселить душу покійного Степана в оселях праведних. Пам'ять про нього буде завжди поміж нами.

Вічна йому пам'ять!

М. Сотник

Віра Ліщина склала \$15.00 на нев'янучий вінок на журнал „Молода Україна“ — у пам'ять Степана Сторчука.

40-ковий день смерті св. п. Степана Сторчука, вдова Василина, з синами Михайлом і Олексом — відзначили відправою панахиди в Катедрі св. Володимира в Торонто. Відправляли отці — Ю. Ференсів і П. Бублик, з участю ближчої родини та приятелів і знайомих. Після панахиди в катедральній залі відбувся поминальний обід, на якому присутні склали свої пожертви на одумівський журнал „Молода Україна“.

Покійний Степан і дружина Василина прихильно ставилися до ОДУМ-у, жертвенно працювали в ТОП-і, а їхні сини виховувалися в ОДУМ-і.

Жертводавцям щиро дякуємо за допомогу „Молодій Україні“, а про покійного нехай добра пам'ять завжди живе посеред нас.

Василина з синами	
Михайлом і Олексом	
Сторчук	\$20.00
Микола і Ніна Сотники	\$25.00
Олександр і Проня	
Тимошенки	\$25.00
Катерина Щербань	\$20.00
Іван і Марія Жаботинські	\$10.00
Петро і Надія Говоруни	\$10.00
Люба Харченко	\$10.00
Петро Шкурка	\$5.00
Олександр і Олександра	
Кіріченки	\$5.00
Іван Ігнатюк	\$5.00
Іван Максимюк	\$5.00
Петро Копил	\$5.00
Василина Богдан	\$2.00
Євгенія Сторчук	\$1.00
Разом	\$148.00

У стотридцять річницю від дня народження та в сімдесяту річницю від дня смерті велетня української культури — Івана Франка — його іменем названо вулицю в місті Ляшні, яке є передмістям Монреалю. Це досягнення завдячуємо ініціативі Анатолія Білоцерківського. На знімці: мер міста Ляшні — Мек Гі Декорі та радний міста Вільям Мек Кулок. Українська громада вдячна мерові та радному (українцеві), бо без їхньої допомоги вшанування Івана Франка таким способом було б неможливим. Тепер Антолій Білоцерківський робить заходи отримати дозвіл на спорудження Іванові Франкові пропам'ятної бронзової дошки на вулиці, яка носить його ім'я. Анатолій Білоцерківський — це діяч Українського Братського Союзу, читач і вірцевий передплатник журналу „Молода Україна“.

(продовження з 21 стор.)

зустрічатися, і де, коли і т.д. Тобто, щоб кожний член родини мав право „вета“. В той спосіб уряд дуже легко може когось із родини „переконати“, щоб він сказав — „нехай приїжджає сюди, тут його ціла родина,“ „тут його батьківщина“, не виїжджайте, бо „я німецький“, старий чи щось подібного.

Треба сказати, що ССРСР не сприймав спокійно всі ті завваги, що робила Канада чи канадську „закулісну“ політику. ССРСР часто гостро виступав проти Канади. На одному із виступів ССРСР закинув Канаді, що вона собі шукає імігрантів, бо в неї є малий природний приріст населення, та що її економіка є в поганому стані і т.д. Такі радянські завваги преса підхоплювала і писала. Для них це було сенсацією.

Західному світові найбільше шкоди робила Зах. Німеччина, з позиції солідарності. Німці мають мільйони людей за „залізною куртину“, які стараються повернутися назад, або нав'язати родинні зв'язки. На їхній уряд в самій Німеччині є сильний тиск, щоб досягнути тієї мети. Рівночасно в З. Німеччині живе і працює велике число людей з Югославії та з інших комуністичних країн, які теж хочуть мати зв'язки з рідними вдома. Ті й інші проблеми примушували Зах. Німеччину також шукати розв'язки прямим способом з даною країною, що, послаблювало західну солідарність.

А тепер до питання української присутності. А саме: хто, де і коли був на конференції? Відповідь є досить проста. Поперше, нікого не було, щоб обороняти українські католицькі і православні „взаємини“. Не було представників від УКЦеркви чи від УПЦеркви. Одинокий вияв української духовності був тоді, коли в неділю 20-го квітня о. др. Петро Костюк, з Франції, відправив св. Літургію для українців у Швейцарії. Не було представників з українських націоналістичних і культурно-просвітніх організацій. Справа з українським представництвом була гірша тут, ніж в Оттаві в 1985р.

Крім того, ті українці які прибули в Берн — на конференції не мали ніякого статусу чи мандату, щоб мати якийсь вплив на перехід конференції. Наприклад від Комісії Прав Людини була Хр. Ісаїв, яка не мала статусу представника „Недержавних організацій“, а тільки як журналістка, від „Нового Шляху“. Др Яр. Рудницький представляв ДЦ УНР, але мав статус тільки журналіста „Вільної Думки“. Пані Т.С. Носк-Оборонів мала статус „Квебекської Етнічної Преси“. П. Ференцевич представляв „Голос Америки“ а др. О. Прокоп представляв українську громаду в Швейцарії, без ніякого голосу на конференції. Що гірше, не всі вони співпрацювали між собою, і не були скоординовані.

Із Укр. Інф. Бюра виходить, що наші „журналісти“ проминули кілька вартісних пресових конференцій, де була нагода поставити українську справу „людських взаємин“ на національний форум в пресі, радіо і телевізії.

28 квітня посвіті розлетілася вістка про Чорнобильську атомну катастрофу. 13 травня американський амб. М. Новак гостро виступив проти ССРСР, критикуючи їхню мовчанку і їхні заперечення, що дуже не сподобалося амб. Кошлеві. Паралельно до Бернської конференції в Женеві відбувалася конференція нуклеарного розброєння, на якій американську делегацію очолював амб. Капельман. Отож він скоро прибув до Берна і тут 15-го травня відбув пресову конференцію, на якій він підтримав закиди і вимоги амб. Новака.

Між іншим, на початку Бернської конференції, тобто, в днях 14-17 квітня відбулася „Проти-конференція“, під назвою „Інтернаціонал резистанс“, яка мала на меті заперечити існування будьяких людських прав у ССРСР, та сателітних державах. На ній виступали: Буковський, Плющ, Йонеско і інші. Л. Плющ дав інтерв'ю в пресі, але з української сторони, кого він представляв?

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у

„МОЛОДА УКРАЇНА“

з радіовисильні

СНІН НА ХВИЛЯХ АМ 1540

в Торонто

КОЖНОЇ СУБОТИ

від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

ДОПОМАГАЙТЕ, цікавтеся своїми дітьми — дайте їм нагоду проявити себе в рядах ОДУМ-у!

З ЖИТТЯ ОДУМ-у В МІННЕСОТІ

З НАШОГО ЖИТТЯ:

На зустріч ОДУМ-у в Детройт їздили: Анатолій і Дарія Лисі, Анатолій і Анна Лютаревичі, Оля Хоролець — від ТОПу. Богдан, Наталка і Соня Лисі, Соня і Степан Лютаревичі, Дарія і Мар'яна Едгар, Павло і Ліда Ярмуловичі, Марко і Павло Сидоренки, Андрій Рябокін, Павло Гайовий, Галя Хоролець — від ОДУМ-у. Разом 19 членів філії Міннесоти. Від Міннеаполісу до Детройту 823 милі. Якби всі філії їздили на Зустріч в такій кількості і з таким ентузіазмом — було б нашого люду більше на них.

**

ЧУЄМО, що Ванда і Віктор БАГМЕТИ їздили на вакації до Англії. Мали чудовий час і багато приємних вражень.

НА КОБЗАРСЬКИЙ і відпочинковий табір в Лондоні (Канада), цього літа їздили Гриць Полець і Алекс Коноплів. Ліда Полець їздила на танцювальні курси Роми Приймив-Богачевської на „Верховину“ — оселю УБС. Цей гурток виступав з дуже успішним і оригінальним танцем-композицією „Чорнобиль“ на Фестивалі Молоді.

**

Дарія ЛИСА зорганізувала подорож на український фестиваль в Дафин, що в Канаді. В подорожі взяли участь 35 осіб. Всі були задоволені. Там виступала одумівська оркестра „Соловей“.

**

ЗАЙНЯТТЯ Юн. ОДУМу почалися в понеділок, 22-го вересня. Місце — зала парафії Св. Михаїла. Просимо батьків заохочувати своїх дітей чи внуків до праці в ОДУМ-і. Лекції гри на бандурі відбуваються по понеділках під керівництвом п. Володимира Вовка.

**

ВИСЛОВЛЮЄМО вдячність Олександрові ПОЛЕЦЮ, СВІП, за його наполегливість, старання і здобуття 7 (семи) нових бандур для наших членів. Всі бандури вже закуплені. Якщо ще хтось бажає здобути бандуру — просимо звернутися до О. Полеця.

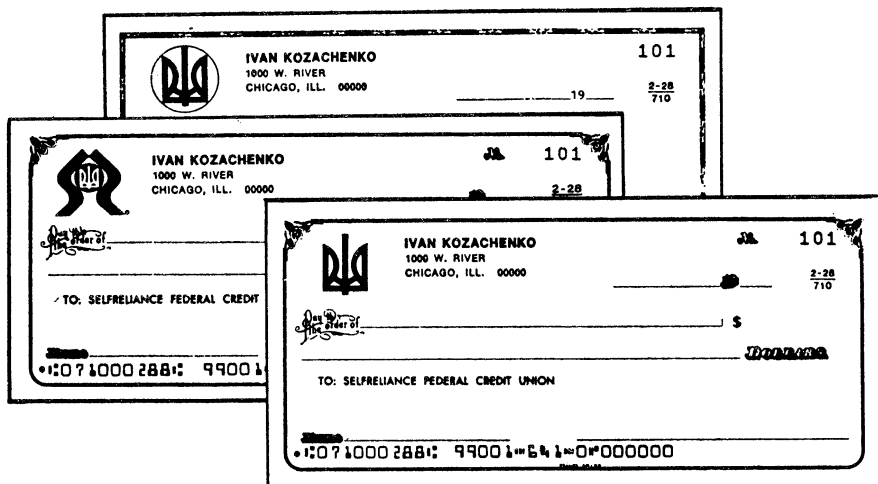
**

ГРАТУЛЮЄМО Олександра ПОЛЕЦЯ з підвищенням на праці. Олександр став головним інженером-будівельником доріг Штату Міннесоти.

**

ГРАТУЛЮЄМО Соню ЛІСУ з підвищенням на посаду менеджера фотографічної студії Олан Мілс. Хто бажав би мати свій чи родинний портрет — звертайтеся до Соні. 377-4031.

“УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ”

УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ (ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.

КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА Є КРАЩІ
ЯК ЗВИЧАЙНІ ЧЕКИ.

- Трансакції є безкоштовні
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конта
- Заробляють дивіденду
- Дрефти мають копії

“САМОПОМІЧ”

2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 489-0520

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Ціна 1.50 дол.
в США і Канаді

MOLODA UKRAINA

If not delivered please return to:
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

N. - J. SPIVAK LTD.

1158 Wonderland Road
LONDON, ONTARIO
N6L 1A6
(PRE-MIX CONCRETE)

**ARMADALE
MEAT PRODUCTS LTD.**

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ
В ТОРОНТІ Й ОКОЛИЦІ
Крамниця при вул. Блор коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ
2404 Bloor Street West
Toronto Ontario, M6S 1P9
Tel.: (416) 767-3424

"UKRAINA" VACATION RESORT INC.

"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Board of Directors: P. O. Box 1716, Stn. "A", London, Ont., Canada N6A 5H9

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 455-9939 (519) 453-6130

ОСЕЛЯ

ОДУМ-у

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортові Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпреди. Залі оселі, з модерним кухонним устаткуванням та зі смачними українськими стравами приміщують 800 осіб, включно з новопобудованою заллю „Полтава“, і надаються на різні імпреди. На оселі також є модерний будинок для таборування, який приміщує 50 дітей, великий модерний басейн та інші будинки. Оселею керує Рада Директорів. Голова — М. Співак. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повище подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт